

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egész évre . . . 28.— korona.
Fél évre . . . 14.— korona.
Negyed évre . . . 7.— korona.
Egy hóra . . . 2.40 korona.

VIDEKEN:

Egész évre . . . 32.— korona.
Fél évre . . . 16.— korona.
Negyed évre . . . 8.— korona.
Egy hóra . . . 2.80 korona.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 837.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Rézvány-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Szombat, július 8.

Kolkinál visszavettük
legelső vonalunkat.

Budapest, július 7. (Hivatalos.)
A főhadiszállás jelenti:

Orosz hadszíntér:

Bukovinában csapataink tegnap eredményes harcokban ötszáz oroszot fogtak el és négy géptegyvert zsákmányoltak. Délkeleti Galiciában, Delyh és Sadzavka közt alpesvidéki Landwehr ezredek hősiességgel ellenálltak és számos orosz támadást hivatottak meg. Odébb északra, Kolki vidékéig, változatlan helyzet mellett nincs nevezetesebb esemény. A Strykanyarulatban Kolkitól északra küzdő os. és kir. csapatok, amelyek négy héten át a háromszorosra, sőt az ötszörösre fokozódott ellenséges tulerővel szemben helytálltak, tegnap azt a parancsot kapták, hogy legelső vonalukat, amelyeket kétszeres átkarolás tenyegtetett, visszavegyék Kolkitól nyugatra. A közbelépő német csapatok és a Kolodiánál küzdő lengyel légió önteláldozó magatartása által támogatva, ez a mozdulat, az ellenség által meg nem zavarva volt végrehajtható. A Baranovicitól északkeletre küzdő osztrák-magyar haderő harcvezetésénél a tegnapi nap csendesen telt el. Az ellenség a szövetségesek ottani állása ellen utóbbi támadásánál rendkívül súlyos veszteségeket szenvedett. Az Ikwa forrásvidékén az ellenség egyik tabori kórházunkat, noha legvilágosabban volt, mint nyen megjelölve, tüzérsége által tüz alá vette. Hogy na ezt a nepjogellenes cselekményt megismételje, agyunkat az ezen a területen fekvő Nowypoczjew kolostor ellen irányítanánk, amelyet a csaknem egy évi megszállás ideje alatt mindenkori a leg gondosabban és kegyetlenebben kímeltünk.

Olasz hadszíntér:

A Doberdo szakaszon a tüzérségi tevékenység újra teleledt. A Selztől keletre gyalogsági harcok is fejlődtek, amelyek azzal végződtek, hogy csapataink összes állásait teljesen megvédték. A Sugana völgytől délre nagy olasz haderő támadt a Cima Diece és a Monte Zebio közti arcvonalunk ellen. Az ellenséget mindenütt, melyenkint kézre került, visszavertük.

Délkeleti hadszíntér:

Változatlan. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Meghíusult erős francia
támadások.

(Sokoldalú összemert orosz támadások.)

Berlin, július 7. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A Somme mindkét oldalán éjjel is folytatott harcok ránk nézve nem kedvezőtlen lefolyású élelnek harcok voltak. Ezek gyújtópontjai a Contale Maisontól délre fekvő vidék Hem és Estrees voltak. A Maastól keletre a Froide Terre negyhatán, valamint a Vaux erődtől délnyugatra levő erdőben állásaink ellen szöles arcvonalban intézett erős francia támadások az ellenség örmény veszteségei mellett meghíusultak. A többi arcvonalon több ízben volt járőrharc. Valenciennes-től délnyugatra egy francia repülőgépet zsákmányoltunk. Perronestól és Vouziers-től délnyugatra ellenséges repülőgépet legi harcban leszállásra kényszerítettük.

A júniusi légi harcok eredményei: német veszteség tégi harcban kettő, földről történt lelövés folytán egy, eltűnt négy, összesen hat. Francia és angol veszteség: légi harcban huszonhárom, földről történt lelövés folytán tíz, kényszerű leszállás folytán vonalainkon belül három, kémek kihelyezése céljából történt leszálláskor egy, összesen harminceg repülőgép, amelyek közül huszonkettő birtokunkban van.

Keleti hadszíntér:

Az oroszok Hindenburg tábornagy arcvonalai ellen folytattak vállalkozásukat. A Naroc-tóól délre jelentékeny erővel támadtak. Itt heves harc után Smorgontól északkeletre és más pontokon is könnyű szerrel visszavertük őket.

Lipót bajor herceg tábornagy hadseregportja:

Az ellenség gyengébb előtörésétől eltekintve az utóbbi napokban megtámadott arcvonalon általában nyugalom van.

Linsingen tábornok hadseregportja:

A Czartorysk felé előugró állásainkat tulerős nyomás miatt feladtuk és rövidebb védelmi vonalat választottunk. Sokoldalú mindkét oldalán az oroszok támadásai nagy veszteségeik mellett összemerttek. Lucktól nyugatra és délnyugatra helyzet változatlan.

Bothmer gróf tábornok hadseregportja:

Lényeges esemény nem volt, a Dnyesztertől délre levő német csapatoknál sem.

Balkán hadszíntér:

Semmi ujság. Legfelsőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Pártszakadás.

Arad, július 7.

A függetlenségi párt egyik része a Continental-ba ment tegnap vacsorázni, a másik csoportja a Deli-féle étterembe. Frontbeliek, békevárók, hiúnek-e, hogy ezen mulik a háboru rövidebb, vagy hosszabb elmulásának kérdése? Figyeljete! csak: a Continentalban vacsorázók azt tartják, hogy az ellenzéknek is át kell venni részét a felelősségből, azért, a mi történetkéstőként azért, ami történni fog. Miután pedig a döntő események küszöbén nem lehet az összes pártokat, a pártok valamennyi tagját összenívni és velük a béketöltételeket megbeszélni és valamennyiük hozzájárulásától (ha ugyan ilyesmi magyar politikusok között egyáltalán föltételezhető lenne) a béketöltételek elfogadását vagy visszautasítását függővé tenni: az ellenzéki pártok mindegyike egy-egy embert küld ki a bizalmi tanácsba, a mely a miniszterelnökkel együtt mindenről tudni fog és ezek szerint fog cselekedni. A kik ezen a véleményen vannak, azok Apponyi Albert grófot jelölték a bizalmi tanácsban. A Deli-étterem partja (hogy a vendéglői lokalitások a világháboru alatt ilyen nagy jelentőséghez jutnak!) Károlyi Mihály gróftal egyetemben mindezt helyteleníti. Bizonyára nem helyesli, hogy az ellenzék a felelősségnek részese legyen; felelősség nélkül bírálni, ostromozni, ütni, itélni a békeidőben is kényelmesebb volt, hát még most, amikor az egész nemzet sorsát, jövőd fennmaradását érintő kérdésekben kell az előknek és az utánuk következőknek ítélőszéke elé állani. Nem helyesli — vajon ez lenne a dolog legsúlyosabb része? — a személyi kérdés megoldását és nem akarja Apponyit látni a bizalmi tanácsban, a kinek egész más külpolitikai nézetei vannak, mint a függetlenségi pártnak. Estétől napnaptig, reggeltől alkonyatig folyt a békítés a két pártfrakció között, a

nélkül, hogy eredményt tudtak volna elérni.

Ma estére végre megtörtént a döntés és a függetlenségi párt kettészakadt. Károlyi nem megy be az ellenőrző tanácsba, lemondott a pártelnökségről és kilépett a pártból. És miért?

Külpolitikai nézetek? Azt hittük, a háboru kitörése óta csak egyféle külpolitika van és a háboru előhaladása csak egyféle külpolitikai célt tolt előtérbe. Nem lehet vitás az, hogy melyek a velünk barátságos lábon álló hatalmak és országok és melyek az ellenségeink. Nem lehet véleménykülönbség arról, hogy kikhez van kötve jövőnk sorsunk alakulása, kik lesznek azok, akik a harcok megszünte után is gyűlölni fognak bennünket. És a külpolitikai cél nem lehet egyéb: minél több dicsőséggel, minél kevesebb további véraldozáttal, minél hamarabb eljutni a békehez. Ezt egyformán akarnatja kormányaink és ellenzék, az ellenzéknek minden pártja, a függetlenségi pártnak minden szakadéka. Az, hogy valaki a múltban, a régi, régi háborut megelőző múltban milyen külpolitikát vallott, ma teljesen elenyészik és elfelejtődik. Ma egy célt kell minden magyarnak elősegíteni: azt, hogy amikor az első pillanat a reánk nézve kedvező békekötésre érkezik, ezt ne kelljen amiatt elmulasztani, hogy a nemzet nincs valamely kérdésben egy iőttagoson.

Ez nem is fog megtörténni, noha a függetlenségi párt pörpatvarát nem is lehetett simán eldönteni. De szomorú, végtelenül szomorú az, és a harcok százszázalékosan elkeseríteti, hogy a döntésre megérett világháboruban a magyar politika megint személyi kérdések posványára lett, ahol a legnagyobb kerüések elintézésénél kicsinyeskedések, elvi torzalkodások nyúlnak föl és adnak alkalmat az elenséges kihölnök, hogy „Magyarország beiso egyenetlenségéről” írassanak.

SPORT.

+ Bpesti III. Ker. Vivók csapata Aradon. Nagy jótékonyótu hármás labdarúgó mérkőzés az AAC. Török Gábor-utcai sporttelepén, a hó 9-én vasárnap délután 5 órakor. Nagyon szép mérkőzésben lesz része az aradi sportkedvelő közönségnek a hó 9-én, vasárnap délután 5 órakor, ugyanis a kúriú formában levő AMTE meri össze erejét a Bpesti Torna és Vivók Egyesületének teljes I. csapatával. Talán fölösleges megemlítenünk, hogy a III. ker. Vivók csapata ezidőszaktól az AMTE-n a legjobb helyen áll. Nagyszerű képességet mi sem bizonyítja, mint hogy az FTC I. ellen a hadikupért tartott mérkőzés alkalmával az eredmény 0:0-al végződött és az összes fővárosi lapok a legteljesebb elismerés hangján méltatták a III. ker. Vivók Egyesületének teljes felénnyét. A múlt hetekben Aradon szereplő BAK csapatát 1:0 arányban győzte le. E hó 9-én az aradi AMTE jénirű csapatával fog mérkőzni, amely mindvégig élvezetes, izgalmos játékban fogja részeseit a sport kedvelő közönséget. Ezt megelőzőleg 2 1/2 órai kezdettel két utasági csapat és 3 1/2 órakor az aradi 33. gyalogszred—AMTE. lo. csa-

paia fog játszani. A hadvezetőség szives engedelmével a 33. gyalogszred teljes zenekara fogja szórakoztatni a közönséget az egész idő alatt. A tiszta jövendők a nadi rokkant alap javára lesz fordítva. Bíró: Homos László AAC lez. Fedett tribün. Búlé. 3498

Eletpályá-e a színészet?

(Egy urt leány pere az atyja ellen.)

(Bécsi tudósítónktól.)

Bécs, július 7.

Ugy bizony, tisztelt publikum, ki tapsaidal kíséretében ki esténként a színpadon játszó kedvenc színésznődet, ez a kérdés is telmerült: Foglalkozás-e a színésznői pálya, vagy nem! Mert nyilvánvalóan, hogy művészi szempontból igen-nel kell telőned a kérdésre, de családi vagy rokoni aggályok nem befolyásolhatják-e a véleményeket? Mics akarmint van is a dolog, az élet — a legnagyobb problémamester — felvetette a kérdést, azt bíróság elő is vitte. A bécsi legfőbb törvényszék előtt játszódtott le a következő történet végső telőnése:

A császári zene- és színiakadémia kiskori növendékének, a 21 éves Fanning-Waert Estának gyámlja perbe fogta a nevelői elváltan elő apát, hogy leányának vagyoni részét fizesse ki. A leány, aki épen bevégezte az Akadémia utolsó tanfolyamát s az érettségi vizsgálatot sikeresen kiadta, tanulmányainak töretelensége miatt a szülei nem voltak hajlandók a leányt tovább tartani. Az apa kifogásokat adott be a kérésrel ellen, abból a tartózkodásból indultva ki, hogy 21 éves leánya már abban a helyzetben van, hogy önállóan eltarthat s ő nem köteles tovább tartani a leányt a kérésére. A bíróság elutasította az apát, mert leánya az ő akarata ellen ment színésznőnek s ő ezt a pályát egyáltalán nem tartja élet-hivatásának.

As alstbíróság helyt is adott az apa kifogásainak s a leány vagyonának kiadását megtagadta azzal a megokolással, hogy a leány mint bonné, nevelő, háziakasszony, pénztárosnő, szobalány, elítélő kasszonya, fogorvosi rendelő könyvvezetője stb. stb. megkeresheti a kenyerét s nem okvetlenül szükséges, hogy a hosszas és sok költségű igénytő színésznői pályára lépjen. Az apa ezért nem is köteles a hosszas kiművelés költségeit fedezni, annál kevésbé, mert egyáltalán kétséges, hogy ezen a pályán a leány önálló keresetre tehet-e szert!?

A gyám az ítélet ellen felbuzerzéssel élt. Nem látja át, ugymond, miért ne tehetne szert önálló keresetre egy tehetséges színésznő? Hogy a leány tehetséges: tanúsítja tanítója Arndt Erő tanár, az udvari színház művésze. S végül meg se kívánható az, hogy a császári zene és színiakadémia végső növendéke, mint bonné, pénztárosnő stb. keresse a kenyerét. A felbuzerzeti bíróság helyt adott a gyám keresetének, elutasította az apát és kötelezte a leány vagyonának a kiadására.

Az apa most revízióval élt s a legfelsőbb törvényszékhez került az ügy, hol a következő okokkal érvelt: az apának meg van az a joga, hogy meghatározza leánya hivatását, vagy legalább is befolyást gyakoroljon erre a választásra. De ő mindig ellene volt leánya színésznői pályájának, amelyet ő nagyon kevésbé becsül.

A legfelsőbb bíróság azonban elutasította az apát, mert a leány hivatását elfogadhatónak ítélte. A császári zene- és színiakadémia vezetőségének bizonyossága szerint, ugyanis a leány kiváló színész talentum, sőt egyik tanu (tanárnője és a Burg-színház művésznője) szerint tüneményes tehetség.

Igy jutott a művésznő jogos vagyonához, miután a bécsi legfőbb bíróság megállapította a színésznői pálya akceptabilitását. Jelentősebb mandátumra, hogy ma, a XX. században is akadnak elfogult szülők, kik inkább öhajlják gyermekeiket bonnéknak látni, mint a fényes, de kényes színésznői hivatás körülrájongott pályáinak.

Negyedik kutat kell furni a vízműtelepen.

(Gyors megoldást követel a közönség.)

— A műszaki bizottság ütese.)

(Az Aradi Közlöny Műs. Társaságától.)

Arad, július 7.

Az állandó nagy hőség és a kórházak egyre emelkedő szükségletének következtében Zádor Imre gépüzemigazgató, mint az lapunk más helyén olvasható, bizonytalan időre ismét kénytelen éjjel tizenegy órától reggel öt óráig terjedő időre a vízvezeték elzárni. A gépüzem igazgató kijelentése alapján megirhatjuk, hogy ez a bizonytalan idő nem jelent hosszú spáciumot, mert minden megtörténik, hogy a vízmű szolgáltatási képessége a mai nehéz viszonyok ellenére is fokozódjék.

A műszaki bizottság holnap délután élelt tart és a helyzet sürgős szanalásának kérdésével foglalkozik. Ugy tudjuk, hogy a gépüzem igazgatónak olyan propeziója lesz, amely lehetővé teszi, hogy a most készülő harmadik kutat azonnal használatba vessék, továbbá, hogy egy negyedik kutat használatba hozzassanak.

A műszaki bizottságnak kötelessége, hogy radikális és gyors megoldást találjon, mert a kánikula idején nem tartható a vízüzemelésnek olyan korlátozása, mint amint a viszonyok, ha azokon nem javítanak, a vízműre rákényszerítenek. Bizonyára a tanács is átátja a csónálót huzamosabb elzárásából eredhető következményeket és minden formalitás és közigazgatási halasztó tempó sutba vetésével segít a közönségen, amely türellemmel és megértéssel viseli a rendkívüli megpróbáltatásokat, de nem kényeztetendő arra, hogy szemel hunyjon szőlőknél akkor is, ha e segítés módja lehetséges és csak korszerűen, a dolgok lényegével nem egyező akadályok miatt kénytelen szenvedni.

A vízműtelep kibővítésének kérdése égetően aktuális volt abban a pillanatban, amikor a város tulajdonosává vált a vízvezetéknek és ha elfogadta is a közönség azt az érvelést, hogy százszázalékosan kerülő átalakítást a háboru alatt nem lehet végrehajtani, nem akceptálhatja azt a lassu tempót, amellyel az ideiglenes javítás történik. A radikális megoldásról abban a meggyőződésben mondott le a törvényhatóság, hogy a műszaki bizottság kellő időben gondoskodik annyi kútnak a használatáról, amennyi a mai fogyasztás kielégítésére elegendő. Erre a közönség többszörös ígéretet kapott és ennek az ígéretnek a bevalásait jog-gal követeljük.

LEGUJABB.

Réggel 2 órakor érkezett telefonjelentés.

(Szakadás a függetlenségi pártban. — Károlyi Mihály gróf kilépett a pártból.)

Andrássy Gyula gróf interpellációja nyomán az új szerpász jutott függetlenségi pártnak az a irakója, amely a párt elnöke, Károlyi Mihály gróftól követi, mondot csinált az ellenzék vezéreinek és ma este szakadásra vitte a dolgot.

Azban az időben, amikor Andrássy Gyula gróf ismeretes interpellációját megtette, Károlyi Mihály tulajdonképpen nem volt Budapestén s így az ellenzék vezérei és a minisztereknek között ebben az ügyben történt előzetes megállapodásról Károlynak semminemű tudomása nem volt. Károlyi Mihály gróf tegnap reggel érkezett meg Konstantinápolyból és a mint a bizalmi tanács alakításának tervéről értesült, nyomban tanácsosított a függetlenségi pártnak hozzá közelálló tagjaival és megállapították, hogy a függetlenségi párt nem képviselheti magát a tervezett ellenzéki bizalmi tanácsban.

Mint hogy a függetlenségi párt nagy része — mint az Aradi Közlöny megírta — nyelvenlenitelle a tanács létesítését és amennyiben ez mégis abban a formában valósulna meg, amelyet ők kifogásolnak és a kompromisszum nem sikerülne, Károlyi Mihály gróf ma közölte Apponyival, hogy lemond a pártelnökségről és kilép a függetlenségi pártból.

Károlyi Mihály gróf ma délelőtt közel egy óráig tanácskozott Apponyi Albert gróffal, de megállapodás nem jött létre és ma délután Károlyi Mihály gróf lakásán újabb tanácskozás volt, amelyen Apponyi Albert gróf és a párt néhány vezető tagja jelent meg.

A függetlenségi pártban a szakadás ma megtörtént. Ma délután fél öt órakor Károlyi Mihály gróf lakásán összejöttek a függetlenségi párt vezérei: Apponyi Albert gróf, Földes Béla, Sághy Gyula, Batthyány Tivadar gróf, Lovassy Márton, Beck Lajos és Hammersberg László. Apponyi Albert gróf megismételte azt az ajánlatot, hogy mivel a párt elnöke és több tekintélyes tagja nem helyeslik azt a módot, amellyel az ellenzéki pártok Andrássy Gyula gróf interpellációja értelmében ellenőrizsék a kormányzati tevékenységet, ő a pártegység fenntartása érdekében lemond arról, hogy akár ő, akár pedig a pártnak más tagja ebben a tevékenységben részt vegyen. Ismeri a fennálló nézeteltéréseket, de ezek dacára is fenntartandónak véli a pártkötöttséget. Feltevé, hogy a párt politikai akciója az eddigi mederben fog tovább folyni. Ezen nézethez csatlakozott Sághy Gyula, Földes Béla és Hammersberg László, viszont ezzel szemben Károlyi Mihály gróf, Batthyány, Lovassy és Beck Lajos hangoztatták, hogy azok együtt működése, akik az előtérben álló kérdések tekintetében nem értenek egyet, nem lehet egységes, hanem csak átmeneti félreértéseket eredményezhet.

Ennek folytán Károlyi Mihály gróf, dacára annak, hogy az ismert incidens Apponyi Albert gróf ajánlata folytán tárgyalanná vált, áttanulmányos szempontokból és különösen pedig azért, mert annak a magatartásnak folytatásában, amelyet a párt a háború kitörése óta tanusított, akciószabadságának megszorítását látja, kénytelen szakszakodni a párt az

elnökségéhez, hogy a párt elnökségéről lemond és a pártból kilép.

Mint fővárosi munkatársunk értesül, Károlyi Mihály gróf legutóbbi tisztelettel kérvényeső tagja követni, miután azokkal kivül, akik eddig valóban követnek, most már senki sem helyesli a lépését.

A függetlenségi párt kedden értekezett, amelyen megjelentek Károlyi Mihály gróf és Apponyi Albert gróf ma este több napig tartó tanácskozásuk eredménye.

Apponyi Albert gróf ma este több napig tartó tanácskozásuk eredménye.

Elutasított felelőzések.

(A városi közigazgatási bizottság döntése a Szechenyi gőzmalom építési ügyében. — Egy provizorium teherössége.)

Arad, július 7.

Aradváros közigazgatási bizottsága ma tartott ülésen foglalkozott a Szechenyi-gőzmalom építésének a tanács határozatai ellen benyújtott felelőzésekkel, amelyekben a tanács sem a nagy malom, sem az ideiglenes malom építésére engedélyt nem adott. Az ülésen, miután Kintzig János főispán, a malom igazgatósági elnöke, tenát érdekeit, Varjassy Lajos polgármester elnököt, amikor a felelőzéseket tárgyalta, művelő Károly bizottsági tag pedig bejelentette, hogy ő részvevő a malomnak és ezért sem a tanácskozásban, sem a szavazásban részt nem vesz. A bizottság a felelőzéseket elutasította, építési engedélyt nem adott, de egyhangú vélemény volt az, hogy a városérdekekben is lehetővé kell tenni az ideiglenes üzemet.

A felelőzések közül először azt referálta Angel István dr. főjegyző, amelyben a részvénytársaság a tanács határozatával szemben egy provizorikus üzemi engedélyezést kéri a bizottságtól. Ismertetve az építési bizottságnak történetét és a tanácsnak elutasító határozatát, amelynek főérve az, hogy az építési engedély nem adható ki, mielőtt a társulat a telepengedélyt nem produkálja. Véleménye szerint a döntő momentum az, hogy megáll-e az a tárgyi határozat, vagy nem. Mint hogy az megáll, azt javasolja, hogy a közigazgatási bizottság hagyja azt jóvá, illetőleg a malom kérelmét utasítsa el. Mint hogy pedig most már felelőzések helye nincs, csak felülvizsgálati kérelemmel élhet a társulat a belügyminiszternél, amelyet 15 nap alatt kell beadni.

— Elfogadom az előző javaslatát — mondotta Steinhardt Már dr. — azonban óhajtanék tartom, hogy a határozatban mondjuk ki, hogy „ezidő szorint nem adható meg az engedély”, mert üdvözlök tartom, hogy ideiglenes malom létesüljön, természetesen megfelelő kautiók ellenében. Lehet, hogy a kereskedelmi miniszternek megengedi a malom felépítését és akkor a város elveszti az interkaláris jövedelmektől és megeshetik az is, hogy a provizorikus malom Ujaradon állítsák fel, ami szintén nem kívánatos városi szempontból. De még ha győzne is a város álláspontja, akkor sem szeretné, ha addig is a város elvesztené a 60.000 korona jövedelmét. Megoldható lenne a kérdés oly módon, hogy a malom ideiglenes

telepengedélyt kérne és szerződést kötne a várossal, amelyben megjelölő biztosíték mellett garanciát vállal arra, hogy a provizorium lejártával a malom beszünteti. Ez a megoldási mód egyenlő mindkét fél érdekét.

— Nagyon egyszerű a kérdés — mondotta Műlek Lajos dr. — és engem egyáltalában nem érint az, hogy elesik-e a város évi 60.000 korona jövedelmétől vagy nem, mert ha a malom nem lesz ott, ahol eddig állott, akkor ez a város rész feloldja és ez többet jelent 60.000 koronánál. Nekünk a törvényes állapot minden el kell követni, hogy a város megszabaduljon a fejlődését gátló akadályoktól. Lehetetlennek tartok egy oly megállapodás kötését, amely kimondaná, hogy egy gyárnak örök időkre ott kell maradnia, ahol az egyszer volt.

— Amellett, hogy a tanács határozatát elfogadom el és hozzájárulok az előző javaslatához, szeretnék egy olyan megoldási módot, amely ezeknek az aradi polgároknak lehetővé tegye az ideiglenes üzemet, mondotta Nemes Zsigmond dr. A felelőzések érvelni nem állnak meg, mert sem nem közérdek, sem nem hátrérend, hogy a Szechenyi malom telepítjön minthogy Magyarországon a malomokban tulajdonképpen van és a malomok egy része nem dolgozik. Nagyon sajnálom látni, ha a Szechenyi gőzmalom elfogadható megoldással jönne a városnak a provizoriumot illetőleg. De minden embernek kötelessége ellenében azt, hogy a malom a mai helyén építjön fel. Kérve van a polgármestert, hogy ezt minden erővel gátolja meg, még ha a városnak áldozni is kellene. Örök háza volt a Landler tetején engedélyezése.

A vita befejezte után Varjassy Lajos polgármester szólt fel és ama nézetének adott kifejezést, hogy a bizottságnak nem lehet feladata, hogy utasítsa adjon a részvénytársaságnak, hogy miként keresse a megoldást, legfeljebb az elnyújtott figyelembe veheti ő is és majd a döntő ésre hivatott hatóság is. A maga részéről sem tartja kizártnak, hogy megfelelő kautiók mellett provizorium lesz teremthető. A bizottságnak arra a kérdésre kell válaszolnia kötelező a részvénytársaság telepengedélyt produkálni, igen-e vagy nem. Csak egy válasz lehetősége, hogy: igen. És ezért kérem az előző javaslatot változtatlanul elfogadni és a malom kérését elutasítani.

A bizottság így döntött:

A malom építési engedélyezését a főjegyző ugyanazok az építési bizottság és a tanács véleménye alapján teljesíthetőnek nem találta és azt javasolta, hogy a felelőzések elutasításával a bizottság ne adja azt meg. A javaslatot elfogadták.

A fővárosi sajtó a cenzura ellen. Budapestről telefontólja tudósítónk: A budapesti Újságírók Egyesülete ma este tartott ülésében foglalkozott a cenzura tulkapasáival és kimondotta, hogy az elnökség úján megkeresik a miniszterelnököt és az igazságügyminisztert, hívjon össze egy szűkebb körű újságíró-értekezletet, hallgassa meg a lapok sérelmeit, amelyek azt kívánják, hogy a cenzura a mostaninál hozzáértőbb kezekbe kerüljön és liberálisabb legyen.

Visszatért olasz altengernagy. Eganóból jelentik: Leone altengernagy, aki a tengerészeti minisztériumban dolgozott, visszatért, ami nagy feltűnést keltett Rómában.

Gyengül az entente ereje.

(Céltalan vérpazarlás az angol offenzíva. = Folytonosan nő a német ellentámadás.)

Újabb híradások telefonjelentése.

Budapest, július 7.

Berlin. Egy ma kiadott Havas jelentés azzal a passzussal záródik, hogy a Somme két partján folyó operációkban legközelebb szünet áll be, mert az újabb rohamtámadások metodikus előkészítésére tüzéségi megerősítés és nehéz ágyú felhalmozása szükséges.

Rotterdam. A Times jelenti: Az angol offenzíva első társa be van fejezve. Nem szabad azt varni, hogy az elfoglalt terület naponta növekedni fog. Azt a területnyerést, amelyet elérni lehetett, eleinte lezártak kell tekinteni. Most arról van szó, hogy az ellenség számát kisebbsítjük. A szövetségesek együttműködése a nyugati fronton túl terjed.

Basel. A Baseler Anzeiger írja: Az entente csapatoknak lassu előnyomulása bebizonyítja, hogy erejük, dacára az angol milliós seregeknek, gyengülni kezd és ha a központi hatalmak most kitartanak, akkor az entente nepei be fogják látni a további vérpazarlás céltalanságát.

Berlin. A Vossische Zeitungnak jelentik Genéből: Az angol és francia katonai kritikusok megállapítják, hogy a német front acélszalagja senki sincs átszakítva. Számolni kell azzal, hogy a további előnyomulás egyre lassabb lesz. A németek első és második állása között való előre-

haladásnak rendkívüli nehézségei vannak, mert a föld tele van gránát- törcsékkel és ezért szinte járhatatlan. Ez az oka, hogy a tüzéség nem követheti a gyalogságot és hogy a municiót sem lehet a járhatatlan utakon a csapatok után szállítani. A francia lapok nagy reménységet fűznek az angolok új meliut-lövedékeihez. A támadó frontról származó ágyudörgést, bár nyugati szél fúj, tegnap és tegnapelőtt Páris környékén tisztán lehetett hallani.

Rotterdam. A Morning Postnak jelentik a nyugati frontról, hogy a német ellentámadás folytonosan nő.

Amsterdam. A Times közli a New-York World jelentését, amelyet Wiegand küldött a szövetségesek offenzívájáról. Azt írja, hogy az angolok parázitúze a Somme partján felülmúta a németek koncentrikus tüzeit Verdunnél, amely pedig a háború legnagyobb tüzéségi teljesítménye volt. A németek a 304. magasztat elfoglalásakor 37 vonat gránátot használtak el, minden vonat 40 kocsióól állott. Az offenzíva első napján részt vett francia divízió olyan súlyos veszteségeket szenvedett, hogy teljesen ki kellett vonni a harcából.

Genf. A Petit Journal azt írja, hogy a németek támadása Verdun előtt fokozódó hevesseggel folyik. A tüzéségi előkészítés a belső vetőv ellen folytonos.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Szombat: „Volt egyszer” operett.

Egyszer volt!...

(Operett 4 felvonásban. Írtak Lernaup és Schunzer, fordította Harsányi Zsolt. Zenéjét szerezték: Kolto Walter és Bredschneider W.)

Arad, július 7.

Nyári premier. Könnyű hangulattal mentünk ki az aréához. Egy-két órai vidámság, bohókás élelődés — gondoltunk — nem fog ártani ebben a melegben, különösen, ha még meg is törődhetünk régi melodiák langyos hullámaiban. Hiszen ilyenek a nyári premiérek. Találtunk egy kedves, bájos és mindenkéltől pöetikus darabot. Vagy nem is ezt, hiszen nem darab ez, négy költői kép csupán, melyet laza szállal köt össze egy mese-tónál. Az ifjkor, az élet nyara, az öregség ideje: a három első felvonás; a negyedik pedig egy tükörkép: a gyermekben, unokában újra feltámadó ifjúság! Szállongó emlékek: vidán pillangók raja mindenütt s az örök reirón a vissza hozhatatlan gyönyörű időkről: Volt egyszer...

Zenéje nem a nyári darabok összeszedett muzsikája, finom, hangulatos dalok és táncok melodikus hangjai köszöntenek bennünket minden felvonásban. Különös érdeme e zenének — a dallamosságán kívül — az, hogy otásimul a szöveghez, muzsírálja, felemeli, megfinomítja. Az I. felvonás zenéjéből a régi emlékek hangulata árad, a II-ik kép dalait, mintha

már apáink dalolták volna, a III-ik rész zenéje friss, eroven és modern, míg a IV-ik kép dalai siringatnak, álmokba hajtanak.

Kár, hogy nem fordítottak az előadására több gondot, vagy több időt. Egyesek egészen idegenül jártak-keltek a színpadon, kedélyesen és nyárisan, nem látták — különösen a második felvonásban — mikor jönnek be és mikor menjenek ki. No, de dicséretre legyen mondvá a többieknek, ez nem igen hozta zavarba őket.

Egyesekről azonban a legnagyobb jóakarattal emlékeztetünk meg. A női szereplők közül elsősorban Horváth Mairól és Jara Bészkőről. Az előbbinek szép éneke, különösen a harmadik felvonás kis románcsa, az utóbbinak Győzővel lejtett pompás táncai hozták meg a sikert, az urázást, a tapsokat. Kedvesen játszott még Borosnyai Kató egy bájos reányalakat. Szép volt Acemének Jaravai eljárt táncsa. Benkőné műveltségos von kisasszony, sok derűtséget reített. A férfiszereplők közül ma Győző az első. Odát és izlés jellemezték a játékat, míg különösen a harmadik felvonásban művészeve inomodott. De lépest tartottak vele Varasi, Barics és Jara jorzólen mosázza, énekeve és táncolva, aki szerepe és tenétsége szerint. Tapsol bőven kaptak, de meg is érdemelték. A zenekart Kovacs Miska karmester vezényelte, mint mindig, most is precízen.

Z. A.

* Új beosztás az Urániában. A beállott kánikulai melege való tekintettel a színpadon csak két előadás tartatik naponta és pedig 8 és negyed 10 órai kezdettel.

* A színház hírei. „Volt egyszer” operett- újdonság holnap másodszor kerül színpadra és vasárnap este lesz a harmadik előadása. „Szulamit” vasárnap d. u. 8 és 10 órator mészé- keit helyárrakkal. — Zikó Ilma fellépte. A jövő héten hététen lép fel vendégként Zikó Ilma, s székesfehérvári színház első társalgási színész- néje „A táncosnő” című szerepében. — Murrantini Lajos, a magy. kir. operaház volt ballet- mestere, elsőrangú erőből szervezett társulat- tával a jövő héten két estén tart előadást a Nyári Színházban. Murrantini a legkifűzőbb mimikus és correograpsikus, olyan érdekes műsori átkötött össze, mely a legkényesebb igényeket is kielégíti. Csozó és csoport táncok szerepelnek a műsoron, melyekben a mester maga is részt vesz. Fellépte kedden és szer- dén lesz, melyekre a jegyek már most vált- hatók a Néh színház rendez. helyárai mellett.

— Értékes vendégszereplés. Ugyancsak a jövő héten lép fel vendégként Szabados Piroska, a kolozvári Nemzeti Színpad művész- néje „A tanítónő” című szerepében.

§ Henny Porten az Apollóban. (Az orvos felesége). Igazi, komoly ünnepi estéje volt ma az Apolló-színháznak. Azzá avatta Henny Porten, aki csodálatos lelkenek ragyogását, művészetének legjavát küldte el egy értékes, felelő nívós drámában. Az orvos felesége, amelyet ma este mutatott be az Apolló-színház, a legtorróbb moziestékre emlékeztető sikerrel, teljesen megtelt nézőtér előtt, azok között a moziarabok közé tartozik, amelyek nem a külső látványosság, a mozi technika bravura jut szerephez, hanem a művész komoly játéka. Ebben a darabban az izgalmas események a lelkében játszódnak le, csak a megnyitáskor- zásuk jut külső kifejezésbe. Henny Porten lényének végtelen bájoságával és érdekessé- gével kreálja legújabb szerepét, amely népsze- rűségét bizonyára nagyban fogja emelni. A ki- tűnő darabot még szombaton mutatja be az Apolló-színház.

* A báró ur. (Kalandordráma az Urániá- ban.) Mátray Ernővel a fészerepben igen ér- dekes váramat mutat be ma a színház. Azok közé a nagyszabású képek közé tartozik ez a títm, melyek ugy invenció, mint kidolgozás tekintetében első helyen állnak, mert kiforrott esztétikményt adnak jó rendezésben. A közön- ségnek lesz alkalma mindennek igazságáról meggyőződni. De ha semmi egyéb nem volna is a képből, mint Mátray Ernőnek szerepése, már akkor is figyelmét érdemelné ez a film. Igazi vérből nagy művész ez, aki érzelmeiket testeni, aláművi nagy tőkéllyel ufi. Alkot és alakokat rajzol minden szerepében és azért érdekes minden felépte. — Dr. Imhoff, a most evon kiváló újdonsága, mely nagy siker- tel paparta az egész művel. világot, legköze- lebb az Urániában. A nagy érdeklődésre való tekintettel az előadások pontosan kezdődnek és nem folytatásosak.

Fogoly orosz tiszték szökési kísér- letei. Reichenbergből táviratozzák: Az itteni fogolytáborban orosz tiszték szökési kísérletét fedezték föl. A foglyok öt méter hosszú ala- gutat ástak, mely kivezetett volna a fogolytá- borból. Az alagút elkészítéséhez még harmad- fél méter hiányzott. A tiszték tizenöt nap óta dolgoztak titokban a földalatti aknában. A szökési kísérletben használták meg az öt tiszt- saolga részes.

Négy fiát veszette el az aradmegyei anya.

(A férje is hadbavonult. — Beszélgetés egy szegény asszonnyal.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 7.

A háboru majdnem mindenkitől rendkívüli áldozatokat követel, de annyi áldozat, annyi mártíromság, amennyiben az aradmegyei Körtös községben lakó Holik Kálmánnak volt része, még a világfelfordulás közepette is kevés anyának jutott osztályrészül. Az egyszerű falusi iparos feleségének 4 fiatal fia pusztult el a harctéren, az ura pedig, aki már 51 esztendő, jelenleg a harctér mögött hadtápszolgálatot teljesít. A szerencsétlen asszonyt megtörte a reá szakadt nagy szenvedés, azonban magyar anyához méltóan viselkedik: nem sir, nem jajong, csak szomorú megadással tűri a sors glóriás csapásait.

Az Aradi Közlöny munkatársának volt alkalma beszélni Holik Kálmánnal, aki a maga egyszerű természetességében mondja el 4 fia katoná-tragédiáját:

— Az uram önálló kádármester volt Körtös községben és erre a mesterségre tanította mind a négy fiukat: Kálmánt, Ferencet, Andrást és a legkedvesebb gyermekemet, Jóska, aki ma 20 esztendő van, ha még élne. Amikor kitört a háboru, Kálmán fiam, aki ma 26 éves volna, a 3-ik esztendőjét töltötte a szegedi 7-ik hadászatzred 3-ik századában. Szerbia felé masirozott és a háboru kitörése után való második hónapban adott először életjelt magáról. Csak azt írta, hogy

„Kedves szüleim egészséges vagyok, melyhez hasonlított maguknak is kívánok“.

Az utolsó levelét 1914. november végén Ujvidékről küldte és akkor is csak az egészségét dicsérette. Ugy tudom, hogy Szerbiába vitték, őket. Azóta sem hallottam több hírt a fiúról. Vagy a vízbe fulladt nyomtalanul, vagy fogságba jutott és ott pusztult el. A vöröskereszt útján tudakozódunk, iránta, de semmiképp tudnak hollétéről.

— Az utána következő fiam Ferenc 1914. októberében ugyancsak a hadászathoz vonult be. 1915. februárban Galiciába vitték a századot és onnét egyszer azt írta ő is, hogy egészséges. Azóta megbetegedett és ekkor ezt írta:

„Kedves szüleim lemaradtam a hidászoktól és én is bakancsos lettem.“

De ahogy felgyógyult, újra a 7-ik hadászatzred 3-ik századában osztották be, ott, ahol a bátyja szolgált és a galicai Sepsinben egy hidverés alkalmával gránától találva szörnyet halt. A századparancsnok ur volt szíves bennünket értesíteni a gyászsepről és elkérte a fiam arcképét, amelyet aztán a kérésünkre visszaküldött, mert csak ez az egy fotográfia volt a magzatomnak.

— A 28 esztendő András gyerek 1914. augusztusban vonult hadba. Előbb tengerésznek akarták vinni, de csak magyarul tudott, hát nem kellett és aztán Szegedre a honvéd tüzérekhez osztották be. Pár hónap mulva kivitték a harctérre, aztán súlyos betegen haza hozták és még ugyanazon év november 7-én eltemették Szegedben. Azt mondták, hogy tizusz ölte meg.

— A 20 esztendő József fiam szintén honvéd volt. 1915. július 15-én Kolozvárra rukkolt be és onnét Galiciába küldtek. Onnan küldött nekünk egy tábori lapot, amelyen az áll:

„Kedves szüleim, csunya polyák faluba masirozunk. Egy sarki házon megtaláltam Ferenc bátyám kezeirását. Azt mondja, hogy — itt utazott keresztül Holik Ferenc 7-es utász. — Jó szüleim én is mellé irtam a nevemet, hogy itt masirozott át Holik József 2-ös honvéd, a Ferenc öccse.“

— Szeptember 28-án azt írta az utolsó fiam, hogy megérkeztek a lövészárkba és már fűtyülnek is egymásnak..., hol ő, hol mi lövöldözünk..., többet sem hallottam róla. Egy ütközet után eltűnt négy földijével együtt, akiknek a szülei velem laknak egy utcában. Mindent elkövtünk, hogy hírt kapjunk felőlük, de eddig nem akadtak nyomukra. Biztosan nem élnek már a mi gyerekeink. Miután az uramat ez év március 3-án szintén hadba szólították és most valamelyik harctér mögött végzi kötelességét, nem maradt más vigaszom, mint az, hogy az utcánkban lakó szintén gyerek nélküli maradt anyához járok és megkérdezem tőlük: kaptak-e már hírt eltűnt fiukról? Így vigasztaljuk mi egymást, négy árva anya...

— Hát aztán miből tartja el magát jó asszony? — kérdezte munkatársunk?

— Naponta 1 kor. 28 liter államségélyt kapok... Még ez ugye a négy fiától és urától megosztott anyának, akiről joggal feltételezhetik, hogy bánatában talán még ezt a 64 krajcárt sem tudja elköteni egy nap alatt... (=)

Nemtetszenek a börzének a Központok.

(Eltaradnak a tőkeemelések.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Budapest, július 7.

A börzén újra jelentkezik a hausse: a bankpapírokat ismét keresik, a kurzusok javulnak. Az a depresszió, amelynek nem volt más magyarzata, mint a harctéri helyzet pillanatnyi elváltozása, szűnőben van és lért engedett a bizakodó nyugalomnak. Azok a körök, melyek az utóbbi időben rendszeresen vásároltak, most sem szüntették be megvásárlásukat, sőt egyre nagyobb tételek kerültek forgalomba. Sokan voltak, akik csak most kösztölték meg a börzei életet, amikor a kurzusok visszaestek és betektetésre igen kedvező alkalom kínálkozott. Ez a körülmény okozta, hogy a visszaesés nem volt jelentékeny és nem volt állandó: minden kínálatot készséggel felvettek és csakhamar újra megindult a spekulációs vásárlás.

(A fix papírok.)

Sajnos, az érdeklődés még mindig sokkal nagyobb a bank és ipari papírok iránt, mint a fix kamatozású címletekkel szemben. A közönség helyett, hogy a járadékokat vásárolná, amelyek pedig jó kamatozást ígérnek, szívesebben veszi az ipari papírokat, amelyek lényegében kisebb kamatozást biztosítanak. Ez a logikátlan irány nyilvánvalólag annak következménye, hogy még egyre több a fővárosban és a vidéken az animálás és a közönség természetesen olyan papírok vételére ad megmizást, amelyek természetesen impozáns hasznot ígérnek. Addig, míg a tükös közeleket és

kurzuslapokat komolyan be nem tiltják, illetve eljárást nem indítanak azok ellen a bankok és bankházak ellen, amelyek a fenálló tilalom ellenére játékra csábítják a publikumot, nem is fog megváltozni a helyzet.

(Lesznek-e tőkeemelések?)

A börzén még mindig reménykednek abban, hogy a nagybankok mihamarabb lebonyolítják az elhalasztott tőkeemeléseket. A pénzügyminiszter álláspontja csak átmeneti halasztást jelent. A pénzügyminiszter tudniillik abból a felelősből indult ki, hogy ha a nagybankok és takarékpénztárak tizenöt millió tőkeemeléseket bonyolítanak le, ezzel legalább kétszáz milliót vonnak el az állam esetleges igényei elől, amit nem könnyen lehetne ellensúlyozni. Kétségtelen, hogy ez a felfogás magokott is. Viszont a bankok azt mondják, hogy szükségük van arra, hogy a saját tőkájukat az idegen tőkékkel arányba hozzák, fejlődniök kell és ha ennek a fejlődésnek elzárják az útját, nem csak az ő káruk, hanem az egész közgazdasági életé. Egyelőre természetesen a pénzügyminiszter álláspontja a mértékadó és a tőkeemeléseknek befellegzett. Talán össze... reménykednek a börzén és össze azel majd azt fogják mondani, hogy — talán télen.

(A központok ellen.)

Még valami nem tetszik a börzén, s ez a központok romamos terjeszkedése. A haditerméről az értéktől való nem igen esik szó, ellenben a központosítást nem látják szívesen. A központok nem törődnek a börzével, nem adnak üzleti alkalmat és végeredményben a bankok elől veszik el az üzleteket. E mellett persze egyre arról van szó, hogy milyen új központok lesznek még. Beszélnek cipőközpontokról, ingatlan központokról, zsákközpontokról, kávéközpontokról és azt kombinálják, hogy melyik központban melyik bank fog szerepet vinni. A kormány vigyáz arra, hogy a bankok ne igen jussanak szerephez és így a központokról lenező hangon nyilatkoznak a börzén.

(A Pénzügyi Központ.)

Sok apró baj van a Pénzügyi Központtal is. A fenékenység a Szovetség és az Egyesülés közti mindig nagy volt és most, hogy ideiglenesen meg tudtak egyezni, meg mindig nem látják a további paralelműködés útját. Az egyesülés a nemzetiségi és horvát pénzügyi bevonásával bir csak megfelelő szerepre szert tenni s ez sok vidéki intézetnek nem tetszik. Panaszokoznak amiatt is, hogy a revizor-jelöltek közismertek arról, hogy olyan szigorúak és ridegek, mint a jegybankok vidéki fiókáival. Arra persze nem gondolnak, hogy a revizió csak annál a legnél legantorsimato, aki a reviziót maga kéri, vagy pedig a Központtól hitel vesz igénybe.

(Csend a gabona piacon.)

A gabonapiacra nagy a csend. Üzlet, egyáltalában nincs, csak jó hír van s ez az, hogy az időjárás kedvező. A nagyteremben alig lezengenek huszan-harmincan. Különben a gabonabörzén nem történt semmi, ott is várják az újabb központokat és kíváncsiak arra, hogy milyen lesz a termés. Ebből persze nem lehet megélni, viszont nem is azért vannak az emberek a gabonabörzén, hogy kenyeret kereszenek.

Harctéren levő katonáknak

a legkedvesebb és legalkalmasabb ajándék egy hazulról érkező hírlap. Az „ARADI KÖZLÖNY“-t a táborba minden aradi katona olvassa.

Hogyan gondoskodnak a csanádmegyei hadiárványokról.

(Háromszáz alapítvány hat hét alatt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Makó, július 7.

Még nem látjuk a háború végét, de annak bekövetkeztével ezernyi megoldásra váró kérdés fog gondot adni, államnak és társadalomnak egyaránt és ha ebből a felgyülemelő feladatokból előzetesen is el lehet valamit intézni, úgy annak a legfontosabbnak, legégetőbbnek kell lennie. Egyik legnagyobb és legparancsolóbb feladat a háború segélyre szoruló árváinak ellátása. Tisza István gróf miniszterelnök felhívására pár ezer árváról történt gondoskodás, de a nagyszerű országos akció mellett is figyelmet érdemel Csanádmege eredeti ötlete, melyet Haász Sándor dr. megyei árvaszéki elnök kezdeményezett ritka agilitással és már eddig is beszéde nagy eredménnyel került a megvalósítás stádiumába.

Csanádban a legutolsó nyilvántartás szerint 1500 hadiárva van, akik közül mintegy 700 olyannal kell számolni, aki teljesen vagyontalanul néz a jövő elé. Haász dr. árvaszéki elnök 400 koronás hadiárva alapítványokat létesített, mely alapítvány kamatos kamatokkal együtt az árvák önállósításuk vagy férjhezmenetelük napján fizetik ki az árvák kezéhez. Az így 600—800 koronára felsaporodott tőke lehetővé teszi az ipari pályára lépő árvának a műhely berendezését, a földművesnek kisbérlet megszerzését a férjhezmenendő leánynak, kelengye és bu-

tor beszerzését. Micsém illusztrálja jobban az ötlet életrevalóságát és gyors népszerűségre jutását, mint az, hogy a rövid hat hetes akció ideje alatt eddig háromszáz egyenként 400 koronás alapítványt tettek csanádmegyei birtokosok és ami külön is kiemelendő nagy számban parasztok. Két nagy alapítvány is érkezett a gyűjtő Haász Sándor dr. kezéhez. Az egyiket Blaskovich Aladár nagybirtokos, a másikat ifjú Haász Antal nagybirtokos tette. Mindegyik 25 hadiárva számára tett alapítványt 10—10 ezer korona összegben. Akad akárhány vagyonosabb paraszbirtokos is, aki első teleshívtásra 2—4 alapítványt tesz és így megvan a remény, hogy a kitűzött cél — mind a hétszáz hadiárvának az ellátása — rövidesen megvalósul.

A csanádmegyei példának bizonyára országos akció lesz a következménye, tekintve az ötlet könnyű megvalósíthatóságát. Négy száz koronás alapítványt tenni sokaknak áll módjában. Azt szívesen is adják, viszont az idők folyamán a kamatokkal felsaporodott tőke biztos egzisztenciához juttat egy hadiárvát, aki-ről gondoskodni parancsoló kötelessége a magyar társadalomnak. A hadiárva alapítványokat a csanádmegyei árvaszék hivatalosan kezeli és még azt a könnyítést is nyújtja az alapítóknak, hogy többször szerinti részletekben akár öt év alatt is fizethetik alapítványi összegüket.

jó vételeit csinált, mert a gyár a legmodernebben van berendezve és a legújabb technikai vívmányoknak megfelelő gépekkel van felszerelve.

A vételárból a külön kielégítésre jogosult hitelezők, a kiknek követelése be van táblázva — köztük maga a vásároló bank, amely 300 ezer koronával volt érdekelve — teljes kiegyenlítést kapnak, míg a többi hitelezők követelésükből 15% erejéig kapnak kárpótlást. A vagyonfelügyelő a törvény értelmében a vételárral azonnal köteles szétosztani, úgy, hogy a hitelezők rövidesen a pénzüknöz jutnak, nem mint a csődnél, ahol csak hosszú idő múltán kapták meg azt a csekély kvótát, amely a csőd eljárás lefolytatása után részükre jutott.

Az új tulajdonosnak — mint értesülünk — az a terve, hogy vagy eladja az ipartelepét az erre a célra alakuló társaságnak és ebben az irányban folynak is a tárgyalások, vagy maga folytatja az üzemet, mert olyan nekieszen van a környékbeli erdőbirtokosokkal, hogy meg tudja szerezni a munkára, szükséges faanyagot.

A nyári idény küszöbén

elköltözés, lakásváltoztatás esetén, tisztelettel, kérjük előfizetőinket, hogy új lakcíkjüket, ahova a lap küldését kívánják, pontos szétküldés szempontjából — legutolsó tartozkodási hely megjelölése mellett — a kiadóhivatallal idejekorán közöljék.

Felgyújtották az oroszok Itzkanyt és Gurahumorát.

(Orosz katonai intézkedés Romania határan.)

Távíráti tudósítás.

Bukarest, július 7.

Bukarest. Burdujeniből jelentik: Miután az oroszok látják, hogy a bukovinai hegyekben való összeomlást nem kerülhetik el, legalább a bukovinai helységeket akarják lerombolni.

Itzkanyval, melyet felgyújtottak, kezdtek meg ez irányú tevékenységüket. A helység felett vastag füsttelű gomolyog, amely Burdujenig húzódik. Eddig három nagy ház és több gabonarakár égett le. A tüzvész tovább dühöng. A tűz kitörésekor a bukovinai határ lakossága Burdujeniből kért segítséget. Burdujeni város polgármestere és a határőrség azonnal hajlandó volt segíteni. Az oroszok azonban, úgy látszik, az egész községet porrá akarják égetni, mert nem engedték meg a segélynyújtást és csak akkor engedtek végre, amikor a bukovinai lakosság a legerélyesebben lépett fel. Így a tüzet csak akkor lehetett lokalizálni, amikor már több órán át dühöngött.

Az oroszok ezenkívül lángba borították Gurahumorát is. Eddig elpusztult a zsidó templom és több mint 80 lakóház. A város lakossága a legnagyobb nyomornak néz elébe. Részenben a szabadban tanyázik, nagy része azonban Romániába menekül. Miután ez a város igen távol fekszik a román határtól, Romániából ide nem mehetett segítség és így a város majdnem teljesen leégett.

Bukarest. A „Kambana“ jelenti az orosz határoiról: *Diamandi szentpétervári román követ kormányra nevében jegyzeket nyújtott át az orosz külügyminiszternek. A jegyzek tartalmazik ama katonai intézkedések ellen, melyeket az orosz hadvezetőség nyitván Románia ellen fogantatott a Duna mentén.*

Bukarest. A bukaresti lapok jelentik: Diamandi, Románia szentpétervári követe Jassyn át megérkezett Bukareszbe.

A bukaresti lapok írják: Psychas, Görögország bukaresti követe néhány napra Athénbe utazott.

Bukarest. Marghiloman személyes organuma, a Politique írja: Az a hír terjedt el, hogy a négyesszövetség bukaresti képviselői tudatták a román kormánnyal, miszerint az új román termésnek a központi hatalmak által való megvásárlása az entente elleni ellenséges szándéku lépésnek fog tekintetni. Ezt a hírt teljes tenntartással közöljük — írja a román lap, — mert ha igaznak bizonyulna, akkor az oly presszió lenne a négyesszövetség részéről, amelyet már igazán nem lehet tovább tűrni.

A bukaresti lapok jelentik: A belügyminiszter elrendelte, hogy hétfőn, szerdán és pénteken nem szabad húst árúsítani és fogyasztani.

Félmillió koronáért elárverezett gyár.

(Gazdát cserélt a pankotai fabutor-gyár.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 7.

Nem mindennapi árverés színhelye volt Pankota község. Egy teljesen modernül berendezett, nagy eredményekkel megindult gyár vállalat került újra és az árverés iránt megnyilvánult óriási érdeklődés ellenére mindössze egyetlenegy komoly vevő jelentkezett. Noha az árverési terem zsutolva volt igen gazdag emberekkel, akik könnyen, amint mondani szokták a mellányúk szobából is kiudnának fizetni egy pár száz ezer koronát, amikor azonban arra került a sor, hogy 60000 korona bántópenzt tegyenek le és az árverés befejezte után nyomban egy fél millió koronát számoljanak le, az árverést vezető Krausz Gyula dr. aradi ügyvéd vagyonkezelő kezéhez, a Pankotai Gazdasági és Iparbank egyedül maradt.

A Délmagyarországi hajlított fabutorgyár elárverezése történt meg. Mint ismeretes, a gyár hitelezői az aradi kir. törvényszék által hozott és jogerőre emelkedett kényszereljárású egyezség folytán kérték az árverés elrendelését, amelyet, mint említettük a vagyonfelügyelő fogantatott Török Árpád dr. világi közjegyző közbenjöttével. A gyárat, összes tartozékait a Pankotai Gazdasági és Iparbank vette meg és pedig a kikiáltási áron 509000 koronáért. Az árverési feltételek szerint ennél olcsóbb ajánlatot nem lehetett tenni. Érdeklődő, mint említettük sok volt, azonban komoly vevőként egy sem lépett föl.

A szakértők állítása szerint a bank igen

Vilmos császár dicsérő távirata az aradi honvédekhez.

(Egy aradi honvédfőhadnagy levele.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 7.

Néhány héttel ezelőtt megemlékeztünk arról, hogy a gyulai 2-ik honvéd gyalogezred, amelynek kötelességében az aradi és aradmegyei fiúk szolgálnak, valamennyi frontunkon halált megvető bátorsággal küzd az országunkra törő veszedelem ellen. Mint említettük, a 2-ik honvéd gyalogezred törzsét Przemysl eleste alkalmával az oroszok foglyul ejtették és azóta az ezred századokra bontva, különböző más ezredkekhez csatolva teljesíti szent kötelességét. Az aradi honvédek tudvalevőleg legutóbb a volhyniai véres harcokban is részt vettek és számosan hadi fogságba is estek.

Az orosz front másik részén küzd az aradi honvédek egyik százada, amelynek egyik tisztje, Sch. Ferenc, aradi középiskolai tanár, honvéd főhadnagy, aki kollegájához, Wagner József dr. fogimnáziumi tanárnak írt levelében beszámol a mi fiaink nagyszerű küzdelmeiről, és

arról, hogy a magyar katonák, az aradi fiúk csodálatos heroismusukért legutóbb Vilmos császártól dicsérő táviratot is kaptak. A levél, amely a maga tömörségében és rövidegében többet mond, mint oldalakra terjedő harctéri leírás, a következőleg hangzik:

Z. városban lakom, a hosszú sáros utcában. Csak ez az egy utca van itt, de ez roppant hosszú. 21-ikén kiáltam egy szakasszal az utcasarokra és reggel 3-tól este 6-ig pokolba való dörgésben kilenc rajt vertünk vissza. Vagy 8-10 muszit magam is lelőttem. Százavat hevet (buzlik) még a muszkanulla drótunk előtt. Nekünk inkább a marha ágyu kellemetlenkedett (szakaszomban 7 halott.) De kitartottunk. Két tegyver gyult ki kezembem. Vilmos császártól ezredünk távirati dicséretet kapott. Azt hallom, én is elő vagyok terjesztve, mert a legveszedelmesebb pontot védtem. Isten segítsen nekünk. Olél Feri.

Vécsey Károly gróf vértanu hamvai a kultúrpalotában.

(Orizetbe vette a város a csontokat. — Az Erekiye muzeum martir-szobaja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 7.

Vécsey Károly gróf 48-as vértanu tábornok hamvait, ma reggel a Nikodém családnak a felső-temetőben levő sírboltjából elszállították oda, amelynél hozzá méltóbb ideiglenes helyet nem találhattak és ahol most már oszand-ben, békességben aludhatja örök álmát a nemzet kálvária hegyének elkészültéig ugyanolyan sorsra jutott három mártír bajtársával.

Reggel nyolc órakor jelent meg a temetőben az a bizottság, melynek tagjai Kovács Vince kultúrpalotai igazgató, Fényes Dezso kultúrpalotai igazgató, Tison Mór dr. városi tiszt főorvos, Bittner Róbert rendőrkapitány, Kara Győző főgimnáziumi tanár és Banosák István, kultúrpalotai tisztviselő voltak. A bizottság felnyitatta a sírboltot és felhozatta a koporsót. Régi, kopott, piszkos, negyven hosszú év vas fogától meggyötört pléh koporsó. Le sincs zárva a fedele és egyszerűen rátéve. Felnyitják. Megbarnult csontok rendetlen összevisszaságban hevernek belsejében. A lepedő melyen a csontok feküsznek szárkés-fekete. Ha az ember hozzá nyúl szétmállik. Tison dr. főorvos hozzáfog a csontok elrendezéséhez. A tábornok hamvai, melyek immár a harmadik helyre kerülnek, sok viszontagságokon mentek keresztül. Legelőször a historiai idők elmúltával tetemét az ó-temetőben hantolták el. Mikor ez a temető megszűnt, porait a felső temetőbe szállították, de mivel az a fakoporsó melyben addig feküdt már elkorhadt, hozzá nem értő egyének a csontokat abba a pléh koporsóba, melyet ma emeltek ki, egyszerűen átrakítottak úgy, hogy azok megdöbbentő rendtelenségben hevertek a koporsóban. Ezenkívül

még árva is zavarta a vértanu halált szenvedett hős nyugalomát.

Miután a főorvos elrendezte a tábornok hamvait, Vörös Tivadar minorita rendi lelkész beszantelte azokat. A szertartás végzésével Fényes Dezso felolvasta a jegyzőkönyvet, amelyet a bizottság tagjai aláírtak. Ezután Tison dr. a mártír minden egyes csontját külön papírba csomagolva, az előre elkészített szarkofágba helyezte és a láda belsejébe az aláírt jegyzőkönyvek egyik példányát elhelyezték.

A ládát leszárasa után, kívül Arad város és a kultúrpalota peesétjével látták el. Ezek után a ládát kocsin a kultúrpalotába szállították, ahol az Erekiye-muzeumban a három másik mártírhaltalt hant tábornok mellett, a már előre odaépített Vécsey-kriptának frontja előtt nyert elhelyezést. A helyiség az erekiye-muzeum egyik kis fülkéje. Felette örök-lámpa ég. A padozatot fekete posztóval fogják bevonni és a fülkét a közönségtől zsinórral kerítik el.

Tudomásunk szerint a kultúrpalota igazgatósága megakarja szerezni Damjanich és a többi nyolc hős tábornok tetemeit. Remélhetőleg láradozásukat idővel siker kotonázza és rövid idő múlva együtt alussza álmát az aradi tizenhárom.

A táborig postához tartozó t. előfizetőink b. figyelmébe.

A m. kir. posta- és táviratigazgatóság 9006—1916. szám alatt kelt értesítése szerint a táborig postalványok szelvénye magánközleményekre ugyan fel nem használható, de a pénzküldemény célját röviden feljegyezheti az utalványra a feladó.

Maximálták

az élő sertés árát.

(Rendelet a hus és zsirákiról.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 7.

Hosszu tárgyalás után megjelent ma — mint az Aradi Közlöny ma reggeli számában jelezte — a hivatalos lapban a kormány rendelete, amelyben az élősertés árának maximumáról intézkedik. A rendelet az élősertés árát hat koronában és hat korona nyolcvan fillérben állapítja meg, darabonként huszonkét és fél kiló élőszuly levonással, valamint négy százalék levonással az árból. Az ár ezek szerint lényegesen olcsóbb, mint ma. A mai piaci ár, amelyben az eladók és bizományosok magageztek, nyolc korona negyvenöt fillér, a maximum tehát nem vette figyelembe a mai drága árat. Bizonyosnak kell azonban tartani, hogy az élősertés ára maximum nélkül is olcsóbbodott volna. A hivatalok meglehetősen sok sertést hiválnak, amelyek majd egy időben fognak kikerülni a piacra, tehát betolyást gyakorolnának az ár alakulására. A hus és a zsir kicsinyben való árának megállapítását a kormány a helyhatóságokra bízta. Mía a zsir maximum ára Aradon kilenc korona, de tíz koronát is fizet a közönség, a kormány rendelete nagyban nyolc korona ötvenkét fillért állapít meg, a zsir kicsinybeni ára tehát kilenc korona körül lesz.

A kormány rendeletét örömmel kell fogadni, mert végre végleges helyzetet teremt a sertésávaron. A rendelet részletei a következők:

A rendelet szerint olyan sertéseket, amelyeknek súlya darabonként 60 kgr.-ot meg nem halad, a kényszerelvágás esétét kivéve, köztogyasztásba levágni tilos. Sertést levágás végett csak vágószuluban (a sertés élőszulából darabonként 22 $\frac{1}{2}$ kgr. levonandó) szabad eladni és az az alapon kiszámított vételárból négy százalékot kell leltetni. A sertéseket eladás előtt tizenkét órán belül nem szabad sem etetni, sem itatni. Hivatalára szánt sertésnek csak a darabonként 90 kg.-nál nem nehezebb sertés tekinthető. Élő sertéseknek az átvétel helyéről történő eladásánál a maximum ár: 60—90 kg.-os sertésnél élőszuly kilogrammonként hat korona, bármilyen súlyú sertésnek levágás céljából való eladásánál vágószuly kilogrammonként hat korona nyolcvan. Ezek a maximum árak magukban foglalják az összes költségeket, de nem terjedhet ki a hatvan kilogrammnál kisebb súlyú sertésekre és általában a tanyesz-sertésekre adás-vételre. A polgármester, mint helyi hatóság köteles megállapítani azokat a maximum árakat, amelyek élő sertésekért olyan esetekben követelhetők, amikor az eladás nem az átvétel helyéről történik, ezek az árak azonban a fentieknél két százalékkal magasabbak nem lehetnek.

A nyers disznózsir (szalonna és háj) a friss sertészsir eladásánál a termelő és viszont eladó közt métermázsanként tízszázalékos 760 koronánál többet követelni, vagy fizetni tilos, az olvasztott disznózsir maximum ára pedig 852 korona. A helyi hatóságok kötelesek megállapítani az elkészített, sózott, füstölt, paprikás, fűszert és egyéb csemegeszalonnaféléknek, a sertészsirnak és a belőle készült árúknak legmagasabb árait, ugyancsak a disznózsir és szalonna és egyéb sertés-termékek detali árát is. Az elsőfokú hatóságokat fel kell hatalmaz-

nioz arra, hogy a saját területükön alacsonyabb árakat is állapíthassanak meg a maxi-

mális árnál. A rendelet kihágása súlyosan büntetett, hatályba pedig e hó 15-én lép.

Franciaország megment bennünket..

(Tanácsok Németország eserbahagyására. — Szalonikit nem kapjuk meg.)

Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapest, július 7.

Berlin. A francia lapok kísérletet próbálnak tenni arra, hogy Ausztria-Magyarországot Németországtól elkülönítsék. Csodálatos naivitással működik ez irányban a francia sajtó. Az Echo de Parisban Jean Herbertte július 2-án a többek között következőket írta egy cikkben, melynek címe:

Miért folytatja Ausztria-Magyarország a háborút?

Jean Herbertte kijelenti, hogy a monarchiának egyetlen üdve abban áll, hogy rögtön békét köt ellenségeivel. Ezzel jóvátenné 1866-ot, mert addig nem lesz állandó Európában a béke, amíg ilyen, vagy olyan módon a civilizációnak ezt a szegényét nem tessék jóvá. Ezen szegény alatt Herbertte ur 1866 évet érti, amikor olyan kulturális államok, mint Szászország és mint Bajorország oda adták, magukat a porosz kormánynak. Ausztria-Magyarország történelmi szerepe követeli, hogy a jóvátevést ezen igazságos aktuson keresztül vigyék. Ha ez megtörténik, akkor Ausztria-Magyarország összes áldozatait teljességgel kártalanításban részesül. Ha a monarchia ezt a misszióját nem teljesíti, úgy öngyilkosságot követ el és akkor egyedül kellene viselnie a felelősséget. Ausztria-Magyarországot gondos kezek az utolsó percek hajlandók lettek volna és hajlandók most is megmenteni. Eppen olyan

szerepcsótlanság Ausztria-Magyarországra nézve, ha az oroszok most Lemberget elfoglalják, mintha azt a német vezérkar megengedné. Minél erősebben megvetik a németek a lábukat a Balkánon, a monarchia annál többet veszít. Mit gondol tulajdonképpen a bécsi kormány, hogy úgy ragaszkodik a háború folytatásához?

Hervé Victoinjában Birnalme válaszol erre a cikkre és azt írja, hogy egyáltalán nincsen megelegedve Herbertte cikkével. Ugy gondolja a dologot, hogy Ausztria-Magyarország részére sokkal konkrétobb javaslatot köllene tenni és komoly aggodalmakat táplál szíriánt, hogy így megvalósulhat-e a Herbertte féle terv.

Herbertte válaszol erre és újabb cikkében Erberger képviselőre, a centrum-párt vezérére is hivatkozik mégpedig, mint korábban, a kinek szótjai látogatása alkalmával mondott beszédéből bizonyítja, hogy a német birodalom a monarchia balkáni jövőjét megsemmisítette. Kijelenti, hogy a preszok Konstantinápolyban és Szófiában hangoztatták, hogy Ausztria-Magyarország Szalonikit sem fogja megkapni. Különben csak nemrég Erberger egy ünnepi beszédében a bolgároknak magigérvő állást megvalósulását. Ez pedig csakis azt jelenti, hogy a bolgárok elfoglalják Szalonikit. Ezzel aztán Erberger képviselő a medve bőrt adta el, csak hogy nem Ferenc Józsefnek, hanem Koburg-Ferdinándnak.

Teleszky engedményei az adójavaslatoknál.

(Megegyezés az ellenzékkel.)

Az Aradéki Közlöny tudósítója.

Budapest, július 7.

Budapestről telefonálja tudósítók: Az ellenzék adóbizottságának tagjai és Teleszky János pénzügyminiszter között ma délelőtt tárgyalások folytak és a miniszter a függetlenségi kör határozati javaslatának több pontjának megfelelő lényeges engedményt tett.

Ne fogadta el, hogy a kereseti és vagyoni adó tárgyalása ózre halasztassék. Honorálta azt a kérelmet, hogy az adójavaslatokat a Ház ne tárgyalja délelőtt és délután, mert ez kimerítő és ez irányban tárgyalni fog a kormánnyal.

Nem fogadta el, hogy a nyilvános számadásra kötelezett vállalatokat enyhében adóztassák meg, mint a természetes személyeket, mert Ausztriában már megjelent az erre vonatkozó császári rendelet.

Nem fogadta el azt a prozociót sem, hogy a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok bizonyos levonásokat eszközölhessenek az adókötéses alapok kimutatásakor. Elfogadta azt, hogy enyhébb kulcsot alkalmazzanak, ha az adókötéses igazolni tudja, hogy jövedelme nincs összefüggésben a háborús konjunktúrával.

Igen lényeges engedmény az, hogy a miniszter hajlandó belemenni abba, hogy a könyvvizsgálatot nem a pénzügyminiszter, hanem a felszólamlási bizottság eszközölje.

Ákceptálja azt is, hogy a hadi nyereség adót részben, vagy egészben nem a miniszter, hanem a felszólamlási bizottság eszközölje, a kinek döntése ellen panasznak van helye a közigazgatási bírósághoz.

Kijelentette végül, hogy a jövedéki kihágás reformját a háboruban nem tudja megcsinálni.

A miniszter érintkezésbe lép a kormánnyal és a munkapárttal ezután a megállapodásokat végleg formulázzák.

H I R E K.

Hamisított Munkácsi festmények.

(Szédelgő művész házaspár a bíróság előtt.)

Saját tudósítók telefonjelentése.

München, július 7.

München első kerületi bírósága előtt ma kezdődik egy képhamisítási per tárgyalása, mely mindenféle óriási érdeklődést kelt. Több mint 200 képet, amelyet legnagyobb részben Bécsben és Budapesten helyeztek el, a Drodából való Lehmann-Lajos festő készítette és ezek alá hamisította a legkiválóbb és legismertebb német, osztrák és magyar festők neveit, mint Meusel, Lenbach, Uhde, Makart, Detregger, Munkácsi, Hodler, Knauer, Spitzweg stb. A festő a képeket részben maga, részben felesége segítségével évak óta, olykor nagyon is magas, máskor nagyon is alacsony áron helyezgette el, természetesen mindenkor szavatolva a valódiságáért a valódian adá-

toskal magyarázta meg ezeknek a megszerzését.

Igy történt aztán, hogy a különböző nagyvárosok szalonjaiban ilyen valódi jelzésekkel ellátott, Lehmann-tól hamisított képek, mint nagymesterek valódi művei pompáznak. A német és osztrák műkereskedők távol állanak ettől az üzlemtől, miután ők ezeknek a képeknek a megvételeit mindig megtagadták. Lehmann felesége, a köztismart Ida asszony, a vásáriakat a lapok hirdetései révén csalogatta magához, a képeket mindegyik lakásában mutogatta meg és a vevőknek ott mutatva el a képek eredetéről a leghírebbet is mesélt. A per három napig fog tartani és gazdag lesz érdekes részletekkel. Lehmann és neje ellen a vádat hamisítás és csalás vétsége miatt emelték.

LEGÚJABB.

Reggel 3 órakor érkezett telefonjelentés.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Az orosz vezérkar jelentése július 5-ről: Az első Styrtől nyugatra, Stachod és Styr között elkezdett harc folyik. Kolktyól nyugatra az ellenséget rendkívül heves harc után visszavetették. Több mint 5000 fegyver, közöttük 70 tüz. 17 gépfegyver és néhány ezer fegyver maradt kezünkön. A Lipától délre csapatunk hat kilométernyire átkeltek a folyón és az ellenséget visszavetették. 7 tüz. 357 katonát elfogtunk és 2 gépfegyvert zsákmányoltunk. Galiciában a fronton és a Kárpátok nyulványainál tüzéségi harcok folynak. Bal szárayunk az ellenséget visszavetítette. A kolozs-dolatin úton Sudaevka lakot elfogtunk. 9 tüz. 300 katonát és két gépfegyvert zsákmányoltunk.

Az orosz vezérkar második jelentése július 5-ről: Az ellenséget a Dnyeszter jobb partján visszavetítettük, és menekülésre kényszerítettük. Az ellenséges áldozatokot elfogtunk. A Delatin Körömező vasút közepő szakaszán elfogtunk Munkács környékén. Baranovicinél a harcok tartanak. Újabb jelentések szerint ezer katonát fogtunk el továbbá.

Berlin. Az orosz határról jelentik: A pétervári lapok haditudósítói a frontról azt jelentik, hogy az orosz hadsereg ellenjavítja újabb mindentűt erősen nőtt. Az újabb fokozott tevékenységnek az a célja, hogy az ellenséget a tulajdonképeni támadási pont iránt kétségbe hagyja. A Linsingen és a Bothmer hadsereg működése azonban nagyon veszélyezteti a bukovinai sikereket.

Budapest. A Pester Lloydnak jelentik a sajtóhadiszállásról: Az elkezdett küzdelem Kolomeától nyugatra még mindig tart. Kölytonosan újabb értéket kisértik meg az oroszok a Pruth mindkét oldalán a területvesztést nyugat felé. Az ellenséges támadásokat csapatunk makacs hősiességgel visszavetítte. A Bothmer-csoport és a bukovinában kintő új frontok között délre, az oroszok támadásai következtében, a hadsereg minis megszakította. Az oroszok nem hódolnak, hogy frontunkat áttörjék nem sikerült. Bothmer csapatai előtt az orosz támadás megállott.

Luok körülykén a helyzet változatlan. A Styr mentén Kolktyól felé az oroszok újabb erővel támadtak. Az ott álló magyar csapatok hosszú makacs ellenállást fejtettek ki és sikerült nekik a nagy orosz támadást ellenséget visszavetíteni. De végül még a parancsot kapják, hogy vonuljanak vissza, miután az a veszély tartott meg, hogy csapatunk

ett két oldalról átkarolják. Enneközt a Kolty-Kolatin vonatot feladtuk.

Basel. A stockholmi lapok jelentik: Az itt székelő semleges értekezlet nagy béketüntetések tervét az összes semleges államban augusztus 1-én, a nabori második évfordulóján. A tervezet szerint az európai és az amerikai összes semleges államok kormányai követelményként fogadják a hátramaradt államoktól, hogy békefőtüntetéseket tegyenek köze. A nyilvános körmeneteken és a tüntetéseken kívül minden semleges államban istentiszteletet tartanak s ezenkívül ezen a napon, délelőtt tíz órakor, az egész világon öt percre a munka szünetelni fog. A jelszó az, hogy nem szabad még egy újabb téli háborút elűrní.

— **Kitüntetések.** A király **széles** ellenséggel szemben kitűnő és önteláldozó szolgálata elismerésül Stager Gyula 33. gyalogezredbeli tábori felkésző és lelkész érdemkereszt 2. osztályát a tenger-vörös szalagon, Babescu Viktor os. és kir. 23. tüzérezredbeli főhadnagyának az ezüst signum laudis adományozta.

— **A дума hírtelen elnapolása.** Stockholmból jelentik: (Saját tudósítók távirata.) A дума váratlan elnapolása nagy lehangoltságot keltett Oroszországban. A дума pártvezérei még csak a minap is konferenciát tartottak, amelyen Jelencov indítványára elhatározták, hogy a дума hetenként legalább is négy napon ülésezhessenek, hogy megvalósítsa nagy munkaprogramját. Karsenki egész sereg javaslatot mutatott be, amelyek a gyűlékezési és egyesületi jogra, a nemesség privilégiumára, a miniszterbiztosításra, a választásra, a hadsereg és a tengeri hadsereg helyreállítására vonatkoztak. Mielőtt mindezeket előterjeszhetné volna, megjelent a cári ukáz a дума elnapolásáról. Azt írják, hogy ez az intézkedés azért történt, mert a kormány attól félt, hogy a дума olyan határozatokat hozna, amelyek kellenetlenné lennének a kormányra nézve és attól is tartott, hogy a fronton várható változás kellenetlenné kéri a döntést, hogy maga maga a дума. Pétervározt igen izgatott a hangulat. A hazatérők és letartóztatások napirendje vannak. Különösen nagy féltékenységet keltett egy ismert orvosnak, Platonov dr. valószínűsítő államtanácsosnak letartóztatása.

— **Harmincöt ezer korona haszon a közéletmezésben.** Arad város közéletmezési bizottsága ma délután Lócs Rezső helyettes polgármester elnöksége alatt ülést tartott. Az ülésen bejelentette az elnök helyettes polgármester, hogy a belügyminiszter kötelei ajánlott fel a városnak 95 koronájával. A bizottság 50 métermázsas köles rendeletét határozta el. Zelenski Róbert gróf értesítette a várost, hogy nincs módjában a városnak tejet adni. A városnak hatszáz darab fiatal kistest ajánlottak fel Kutsirból, páronként nyolcvan kiló élősúlyban 3 korona 30 fillérért. A kosokat szeptember 15-ig hajlandók tartani, azután pedig szeszszíve szállítják a városnak. A bizottság szakértőt küld ki a felszámolt állatok megtekintésére. A város két métermázsas, rizset ad át a mezőhegyesi cukorgyárnak megtelelő mennyiségű cukor elhészben. Bejelentette a bizottság elnöke, hogy a hazaközponitnak három havi bevétel 513.500 korona volt, melyből minden alkalas levonása után 10.771 korona nyeresége maradt a városnak, az amerikai kávé és a rizs-üzlet 20.482 koronát hozott.

— **Iskolagondnok és iskolaigazgató.** Nagyváradról írják: A városi köznevelési tanácsban Vasady tanfelügyelő elmondta, hogy az édesdi általi népiiskola vizsgáján Kocsis Béla iskolagondnok egy kis esztendőseányt, aki a szombatra való tekintettel nem akart a krétához nyulni, azzal dorgált mag, hogy a munka nem szűnyen és különben az édesapja is ir szombaton. Ezzel a megjegyzéssel Nagy Imre igazgató-tanító idegesen felgyúrt és a növendékek és szülők előtt ezeket mondta:

— **Őrök semmi köze növendékem lelki ügyéhez.** Ezek telete én édesapátok. Nem tudom, hogy az ettek ur tanítje a naptárat.

Az iskolagondnok ezután a kis Fehér Istvánt szólította a táblához:

— **Pista a paucam teg felelni** — mondta az igazgató.

— **Ra. esködöm hozzá, hogy a tñ a táblánál feleljen.**

— **Ehhez az elnök urnak nincs joga.** A szabályzat szerint csak a növendékek főszólítására jogosult, de én kérdezhetek és én rendelkezem.

Később az iskolagazgató fölkel és beszédet intézett a vizsga közönségéhez, melyben kijelentette, hogy neki az iskolagondnok ellenesége, folyton följelentéseket tesz ellene a tanfelügyelőnél és a vizsga lefolyása sokkal simább lett volna, ha a plébanos elnököl. A vármegye közigazgatási bizottsága az igazgató-tanító ellen fegyelmi vizsgálatot rendelt el.

— **Aradi mérnök halála Bécsben.** Sebők Sándor Máv. mérnök, az aradi társaság ismeretgja, június 2-án Karisbadba utazott, hogy régi cukornajára ott enyhülést keresen. Karisbadba azonban már nem jutott el, Bécs előtt a vonaton rosszul lett s eszméletlenül szállították be egyik bécsi kórházba. Hgy napi agonizálás után kiszáradott, amekül, hogy eszméletét visszanyerte volna. Irásából megállapították személyazonosságát s ma sürgönytel indatták a bekeverkezett halált az aradi hieletvezetőséghez. Sebők 35 éves volt.

— **A Liga első gyermeke.** Budapestről jelentik: Az Országos Gyermekvédő Liga a napokban csónacs nazi jubileumát ünnepli annak, hogy az intézet legelső gondozásba vett gyermeke, B. J. dr. orvosi diplomát nyert. B. J. tíz évvel ezelőtt került a Liga gondjába és iskoláit mindvégig jeles osztályzatokkal végezte. A háborusól jött most haza, hogy diplomáját tevévelől keszölő személyesen vegye át.

— **Fiumében újra megajánlottak a harangok.** Fiuméből írják: Nagy évnél régebb idő óta, mióta az olasz nabori katort, némák voltak a liuroni templomok harangjai. Most aztán a sagrai katonai parancsnokság értesítette a zenggi paupokseget, hogy vasárnap és ünnepnapokon a szentmise előtt megajánlatatnak Fiumében a harangokat.

— **Vízbe dobott detektív.** Temesvárról jelentik: Lukács József, a 61. gyalogezred századvezetője, aki mint katonai detektív a temesvári polgármesterekhez van beosztva, ma reggel két óra tájban a gyárvárosi Ferenc József-parkban öt gyanús alakot fogott el. Lukács ezeket a Belvárosba akarta hozni. Amikor a gyárvárosi lasorban haladtak, az öt csavargó hírtelen megrakadta Lukácsot, fejnyalábolta és a Begova dobok. Lukácsnak sikerült kiszalni a parkra, a csavargók azonban az alatt emelkedtek. A támadókat Lukács rögtön jelentést tett a katonai parancsnokságnak. Miank ügyeletes rendőrtisztviselőnek. A rendőrség keresi a támadókat.

— **A vízvezeték éjjeli elzárása.** Zádor Imre gépüzemigazgató értesíti a közönséget, hogy a vízszolgáltatás további intézkedésig éjjel 11 órától reggel 5 óráig szünetelni fog.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az Aradi Patrónázs Egyesület és menhelyének segélyezésére Vásárhelyi Janka 100 koronát, Teuman T. sz. verek 80 kgr. rizset s a Kazinczy-utcai polgári fiúiskola egy tanuló részére III-IV. osztályu tankönyveket adományozott. A nagybecsű adományért ez uton köszönetet mond az Aradi Patrónázs Egyesület elnöke, Kiptzig János.

— **Ungerwood-gépiró és gyorsíró szakiskola Zitter és Hollos cégnél,** főpostával szemben. Ugyanott irás munkák és sokszorosítások a legjutányosabban vállaltatnak. 4697

TORVENYKEZÉS.

Megvesztegetéssel vádolt milliomas. (Negyezer korona büntetés husz korona borraivalóért.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Szabadka, július 7.

A szabadkai kir. ügyészség megvesztegetés válségvelet vádolta Deutsch Illes zentai milliomas földbirtokost, aki husz koronát adott át Varga István zentai rendőrbiztosnak azért, hogy ne tegyen ellene feljelentést gabona éltikolás miatt.

A zentai rendőrség ugyanis titokban arról értesült, hogy Deutsch nagymennyiségű gabonát rejtett el a padlásán a bejelentés és rekvirálás elől. Varga rendőrbiztos meg is jelent Deutschnél és lefoglalt nála 160 mm. búzát, amit Magyarász. János rendőrtörökaptány elkoboztatott s egyuttal 30 napi elzárásra és 400 korona pénzbüntetésre ítélte. A zentai tanács azonban feloldotta az ítéletet s új eljárásra utasította a rendőrséget, mert Deutsch azazt érvelt a tanács előtt, hogy ő állandó viszonyban van a Haudterményel, amely az utolsó szem gabonáját is elakarta rekvirálni azzal, hogy a későbbi szükségelt mennyiséget majd ő kuttalja. Deutsen azonban úgy gondolkodott, hogy ő nem futkos a Haudtermény után, neki legatába száz embert kell élelmeznie a gazdaságában s ezért v. szatartotta a gabonát.

Ettől függetlenül megvesztegetés vétsége miatt indult meg az eljárás ellene Varga rendőrbiztos ügyéből kiindulva. A tárgyaláson, a hol Deutsch öccse, Deutsa Vilmos is megjelent, csak egy tanu volt: Varga rendőrbiztos, aki igazolta a vádat. Deutsch Illes azt mondta, hogy Zenta város közegészségügyi rendőri szabályrendelete szerint, ha valaki az utavarából nem vilteti ki a trágyát, az esetben a rendőrség vilteti ki az illető terhére. Varga rendőrbiztos ebben a trágyakihordási ügyben járt nála s ő a fuvaroksegekre adta a husz korona előteget.

A bíróság nem fogadta el a nálv védkezést, hanem hat hónapra jogszabály szerinti 4000 korona fős és nuszoni napi 1000 hazra átváltatásos 500 korona melékünléteére ítélte. Az ítélet jogerős.

TANÜGY.

(—) **Párhuzamos osztály.** Az Arad városi női telelő kereskedelmi iskola felügyelő bizottsága ma üléseben kimondta, hogy tekintettel a jelentkezők nagy számára, az első osztályt párhuzamosítja. Egyezsíműd előadta, hogy a keresk. számlái tanárszere pályázatot ír ki. A könyvtári levelezési szakra Rona Béla tanár választása meg.

VÁROS ÉS MEGYE

Elismerés a vármegye vezetőségének és a közmunka bizottságnak. Aradvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt Dalnoki-Nagy Lajos alispán elnökletével rendes havi ülését tartott. A bizottságnak az alispáni jelentés beszámolt arról, hogy a vármegye közmunka bizottsága az aratási munkák sikeres lebonyolítása érdekében minden elkövethetőt megtett és a munkálatok már javában folynak. A jelentéshez Purgy László szólt hozzá. Kijelentette, hogy tudja, mily nagy és felelőségteljes munkát végeztek a vármegye vezetősége az aratási munkák érdekében. Azt tartja, hogy mindenkinek helyeslé-ével fog találkozni, ha a megye gazdaközönsege nevében a vármegye vezetősége és a közmunka bizottságnak meleg köszönetet mond a felelőségteljes nagy munka sikeres megvalósulásáért. Dalnoki-Nagy Lajos alispán köszönetet mondott az elismerésért és kijelentette, hogy a vármegye vezetőségének nagy segítségére volt a közmunka bizottság, mely kitűnő erőkuói állott.

Folytatólagos sorrendje az. Arad szabad királyi város törvényhatósági bizottságának 1916. évi július hó 12-én délután 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésen tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak. B. A tanács jelentése a kösterületeknek magánételekre leendő felhasználásáról alkotott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában. A tiszti ügyészség betérjeszt a lippei magy. kir. erdőhivatalai megötött földhaszonbérleti szerződés meghosszabbítása tárgyában kiadott nyilatkozatot jóváhagyás végett. A tanács előterjesztése a fejlesztésnek tárgyának mesterséges megnagyobbítása ellen alkotandó szabályrendelet tárgyában. Balassa Ferenc árvaházi igazgató háborús segély megadását kéri. Szép Béla árvaházi tanító háborús segélyért folyamodik. A tanács előterjesztése a közegei és állami polgári és elemi iskolai igazgatók által tiszteendő tisz. állomány megállapítása tárgyában.

KÜZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Elutasított ajánlat. Az aradi kir. törvényszék saját szükségletének és a területéhez tartozó járásbírósaok szükségletének biztosítására különböző 27 csoportra osztott irodai szerek szállítása céljából árlejtést tartott Done Dóme és Társa (Budapest) 11.967.48 korona árral ajánlatot adott be, de ajánlata, miután a szállítási feltételeknek nem felelt meg, el nem fogadtatt.

NYÁRI SZÍNHÁZ

Szombat, 1916. július hó 8-án:

Egyszer volt.

Operette, 4 felvonásban.

Közdete este 10 9 órakor.

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Endre

NYILTTER.

(Az ezen sorvat alatt közzétettéket nem vállalunk felelőséget.)

ARADI KÖZLÖNY

1916. évi július hó 1-től új előfizetést nyitottunk az ARADI KÖZLÖNY-re.

Előfizetési árak:

Helyben:

Egész évre	28 K. — fill.
Fél évre	14 " — "
Negyed évre	7 " — "
Egy óra	2 " 40 "

Vidéken:

Egész évre	32 K. — fill.
Fél évre	16 " — "
Negyed évre	8 " — "
Egy óra	2 " 80 "

Tessék mutatvány számot kérni!

Gyanta,
Gépolaj,
Hengerolaj,
Gépszir,
Benzin,
Enyv.

Kapható:

Färber Lajos,

fűszerkereskedésében.

14608—1916. kh.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszter ur 62258—1916. sz. alatt kelt rendeleteivel a textilt és textílosz szálak jelzése tárgyában kiadott 91800—915. sz. rendelet, mely szerint a fenti szálakat 6 cm. széles hosszban futó, vízzel le nem mosható vörös színű sávval kellett ellátni s ezen sávba „nedvesség-től óvando” felírást alkalmazni, további intézkedésig fel-függesztette.

Arad, 1916. július hó 8.

Greu, főkapitány.

A szépségápolás titka a felhasznált szőpítőszer helyes megválasztásában rejlik!

Rozsnyay kitűnő Serail arc-szépítő különlegességei mind kipróbált jó hatású készítmények, amelyet bárki bizalommal használhat.

Rozsnyay Serail arckenőcse. Kis tégely 1 kor. Nagy tégely 1.80 k.

Rozsnyay Serail crémje nappali használatra. Egy tégely ára 1 korona 50 fillér.

Rozsnyay Serail szappan. Egy darab 1 kor. 50 fill.

Rozsnyay Serail Arcpora. Lehető finomsága. Orém, fehér, rózsás és testáznokban. Egy dob. ára 1 korona 50 fillér.

Kiváló finom illatszerek. Gyöngyvírág, Ibolya, Lila du bel, orgona, piros róza, Serail. Uvegje 1 kor. 50 fillér.

Kapható a készítőnél. 1845

Rozsnyay Mátyás gyógyszer-tárában Arad, Szabadság-tér.

Köhögés,
Rekedtség és
elnyálkásodás

ellen megbízható és leg-
jobb hatású szer a

Tusinal-cukor

Ára 80 fillér.

Tusinal-tea

Ára 60 fillér.

Ha tyukszeme van és
gyöttri nagy kín,

A legjobb gyógyszer
az Anagallia.

Ára utasítással 1 korona.

Fejkorpát

leggyorsabban megszünteti

az eddig egyedül ilyen szer, a világhírű „Krovil” korpakendő.

Ára egy tégelynek 2 korona.

Gyöngyfehér fogakat

nyerünk a

Doré fogpaszta

használatával. Nem habzik! A szájüregot deszficiálja, utólag igen kellemes. Ára egy perccel szelencének 70 fillér.

Fenti szerk kizárólagos készítője és egyedül nagy mennyiségben:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszer-tár Arad, Andrássy-tér 22. sz. (Mogyorósai mezei.)

BURGONYÁT

waggonstánra bármilyen állomásról szállítva minden mennyiségben

KIVITELI CELRA

keresünk Ajánlatok ármegjelöléssel és a mennyiség feltüntetésével Milkó József Szabadka. Postafiók 45. címre küldendő.

3494

14845—1916.

Hirdetmény.

A beállott melegebb időszakra tekintettel, a közegészség, köztisztaság és járványos betegségek elleni védekezés szempontjából, a fentiek törvényes intézkedések és meglévő kormányrendeletek alapján a következőket rendeltem és ajánlom a város lakosságának lelkiismeretes és szigorú betartásra:

1. Tilos bármilyen szemetet, söpredéket, hulladékot a ház bejáratától az utcára vagy a körtérre lerakni, a nyilvános csatornába dobni, szennyvizet az utcára kiönteni.

2. Az udvarokat tisztán kell tartani.

3. Lakhelyiségek állandóan tisztán tartassanak, gyakran szellőztessenek.

4. A háztartási szennyvizeknek a csapadékvizek levezetésére szolgáló csatornába való beöntése szigorúan tilos.

5. Csatornázási hálózatot kívül eső árnyékszékeket és vizelőhelyeket állandóan tisztán tartani, karbolni, mésztejjel vagy vasgálicoldattal fertőtleníteni.

6. Sertés- és baromfiólak, baromfiketrecek naponként tisztítandók, az összegyűlt trágya legalább minden másnap kihordandó.

7. Az udvaron levő nyílt folyókákat naponta felszerni és fertőtleníteni kell.

8. Csontokat, rongyokat, beleket és bőroket, nemkülönben más büzt terjesztő anyagokat a város területén gyűjteni és raktározni tilos.

9. Nyílt kutak befödendők. A kutak környékét tisztán kell tartani. Tilos a kut mellett ruhát mosni, pisakos tartányokat surolni, baromfiakat tisztogatni.

10. A vízellátásos klozettek öblítő készülékei állandóan jókarban és használható állapotban kell hogy legyenek.

11. Sütők, mészárosok, hentések, cukrászok, kávéosok és vendéglősök általában mindazok, akik élelmi cikkek és italok eladásával és előállításával foglalkoznak, kötelesek munkahelyeiket, árusító helyeiket, az azokhoz tartozó férőhelyeket, stb. tisztán tartani. Közölgyszásra szánt élelmi cikkeket úgy az üzletekben, mint nyilvános helyeken, valamint utcákon, tereken és piacokon történő árusításnál állandóan tiszta vászonnal tüllal, vagy üveggel kell letakarni úgy, hogy azokat por és piszok, legyek, stb. be nem kaphassák. Tejet, húst, kenyeret szelődő kocsikat tulajdonosaik állandóan tisztán tartani kötelesek.

12. Felhívom a közönség figyelmét arra, hogy egészségének megóvása érdekében helyesen cselekedjen, ha a házon kívül beszerezett élelmiszereket forralás, főzés, vagy sütés után ártalmatlanná teszi, mert ezután a fertőző bacillások csírái elölelnek. Nyers ételek, romlott, vagy soká állott éledelek és éretlen gyümölcs élvezetétől tartózkodjunk. Kutakból származó ivóvizet ajánlatos felforraltatni és lehűteni.

Figyelmébe ajánlom a közönségnek az utcák, köztérek, nyilvános illemhelyek, vizelők és egyéb oly helyek tisztaságát, melyek a közönség közhasználatára állanak.

Különbösen és nyomatékosan figyelmébe ajánlom a közönségnek a lakás és környezet tisztaságán kívül a testi tisztaságot is.

Figyelmébe említem továbbá a közönséget és az 1876. évi XIV. tc. 80. §-a, valamint az ez alapon kiadott kormányrendeletekre hivatkozással szigorú kötelességévé teszem mindenkinek, hogy a fertőző betegségeket, u. m.: kolera, kilitéss tifusz, hasi tifusz, vérhas, himnő, visszatérő láz, járványos garincagylob (nyakcsirtmeregvedés) vagy ezen betegségekre gyanusakat hivatalomnál, esetleg az orvosi hivatalnál, vagy a kerületi tisztó orvosnál haladéktalanul bejelentse.

Mindenki, aki a tudomására jutott ragályozó betegnek bejelentését elmulasztja, az 1876. XIV. tc. 7. §-a alapján 600 koronáig terjedhető és 60 napi elzárásra avatkoztatható pénzbüntetéssel fog sújtatni. Arad, 1916. június 20. Green, főkapitány.

Józan életű lomolnár

azonnali belépésre kerestetik

kereskedelmi és vámmalomba.

Ajánlatokat „Szorgalmas” jelige alatt e lap kiadóhivatalába kérünk. 3500

159—1916. végz. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közzé teszi, hogy a kiskisjenői kir. járásbírósnak 1916. évi 1478 számú végzése következtében Dr. Goldsicher Márton ügyvéd által képviselt Mann és Schillinger javára 80 korona 80 fillér s járulékal erejéig 1916. évi május hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és feltűfoglalt és 1000 koronára becsült következő ingóságok u. m.: csikók stb. nyilvános árverésen eladandók.

Mely árverésnek a kiskisjenői kir. járásbírósnak 1916. évi Pk. számú végzése folytán 80 korona 40 fillér tökéletesítés, ennek 1912. évi június hó 8. napjától járó 8%^o

kamatát, $\frac{1}{2}$ % váltódíj és eddig összesen 82 koronában bíróilag már megállapított költségek erejéig, közzétesz leendő megtartására 1916. évi július hó 17-ik napjának d. e. $\frac{1}{10}$ órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvények 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Amennyiben az előírt ingóságokat mások is le- és feltűfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kiskisjenőn, 1916. évi július hó 5. napján. Balassa,

3514

kir. bír. végrehajtó.

Simay gőzfürdőben az uszoda megnyílt!

Tekintettel arra, hogy a nagyérdemű közönség kívánja, megnyitottam az uszodát.

Jegyek a pénztárnál válthatók. A mélyen tisztelt közönség jóindulatát kérve, maradtam teljes tisztelettel:

3524

Simay gőzfürdő vezetője.

Gyakorlott magyar és német gépiró

hivatalnoknót,
ki könyveléshez is alkalmazható, augusztus elsejére való

belépésre keresünk
Gyorsírók előnyben részesülnek. Részletes ajánlatok

Seidner Bernát és Fia Maroshorsára
intézendők.

3515

Alvácza Kénes Hőgyógyfürdő

Arad- és Hunyad-megye határan.

Vasuti állomás. —: Posta.

Csedás és páratlan eredménnyel gyógyít: csontszut, lóbosodást, békület, izzadmányokat és különféle női bajokat. Természetes kénes és szénsavas hővízzel 28—38°C hőmérsékletűek. Nagy árnyas park, gyönyörű kirándulóhelyek, kitünő levegő, tenisz és tekepályák, meleg uszoda, olcsó árak. Az összes személyszállító és motorvonatok közvetlenül a gyógyfürdő parkjánál állanak meg. Prospektussal és egyéb felvilágosítással készséggel szolgál:

BERKOVITS, fürdőtulajdonos.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható.

Minden szó 6 fillér. Vastagabb betűkkel 12 fillér.

Vastagabb betűkkel kívánt szavak aláhúzással jelzendők.

A legkisebb hirdetés 80 fillér.

Az apróhirdetések seregre fizetendők.

A hirdetések délután 1/2 óráig vétetnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

LEVELEZÉS.

„Exelsior”

jellegére levél van a kiadóhivatalban. 3520

OKTATÁS.

Ki tanítana

két fiatalembert hegedülni az esti órákban. Cimeket a kiadóba kérjük. 3531

ALKALMAZÁST KERES.

Varrónő

házakhoz ajánlkozok, kőszit felsőruhát és fehérneműt. Cim: Bercsényi M.-u. 1. szám. 3519

Perfect

gyors- és gépirónó irodal gyakorlattal alkalmazást keres. Cimet a kiadóhivatalba kér. 3518

Órv. urino

hásvetetőnek ajánlkozok vidékre vagy plébániára is elmegy. Cim: Hunyadi-utca 5. 3516

Egyetem: hallgató

hozzállók foglalkozást keres szünidő tartamára. Cim: a kiadóhivatalban. 3522

Egy mérlegképes idősebb könyvelő, perfect német, bármilyen foglalkozást keres. Salvos meghívások „Cautionképes 5.” a kiadóhivatalba címzendők. 3481

Egy középkorú nő

hásvetetőnek ajánlkozok egy magános urhoz. Cim: Török Gábor-utca 14. 3480

ALKALMAZÁST NYER.

Irodal gyakorlattal

bíró komoly leány, önálló munkakerő, azonnal alkalmazást talál. Bővebbet a kiadóban. 4601

Keresünk

fűszer- és vegyeskereskedésünkhöz tanuló, ki a román nyelvet is bírja. Ajánlatok Weiss Ignác és Fia, Háromalmás p. Alcsúti küldendők. 3487

Gyakorlott gépirónó, ki gyorsírásban kellő jártassággal bír, azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatokat „Magyar-német” jelleg alatt kérek. 3499

Keresek

egy gépészkeverő, aki a gőzlokomoblok, gőzszivattyú, nyersolajmotor, összes gazdasági gépek és eszközök kezeléséhez alaposan ért s ezekből jóbizonyítványokkal rendelkezik, fizetési igény és életkor megjelölésével ellátott folyamodvány Gálffy János főintézőhöz Tököl, Pestmerye küldendők 3485

Fűszer

és vasüzletben egy jóerkölcsű fiú tanulókat felvétetik. Románul beszélő előnyben részesül. Menczer Adolf, Pankota. 3486

Nyomdász-tanulónak

felvétetik két fiú, kik a 14. évet betöltötték és legalább 6 osztályt végeztek. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Fiatal, nyugdíjjal bíró

hadizvegy, ki anya- és csecsemővédelemmel foglalkozni akar és erre családi körülményeinél fogva reá is ér, szerény díjazás mellett az aradi Anyavédő Egyesületnél alkalmazást nyerhet. Jelentkezés az egyesület titkári hivatalában, Andrassy-tér 2. sz., vármegyeháza, déli 12—1 óra között. 3508

LAKÁST KERESNEK.

Magánházat

keresek november 1-re 3—4 szobával, fürdőszoba és minden hozzávaló mellett helyiségekkel. Cim a kiadóhivatalban. 3518

Keresek

november 1-re 6 vagy 7 szobás modern lakást Apponyi-, Erzsébet kir.-körúton, a Széchenyi- vagy a Perényi-utcákban. Ajánlatok Medgyesi Odón Ménése, Arad-m. Jntézendők. 3483

KIADÓ LAKÁS.

A gyoroki

piacéri villanyos megálló közvetlen közelében egy ur lakás: 4 nagy szoba tégas mellékhelyiségekkel, külön udvar kerttel, angusz-tus elcséjtől olcsón kiadó. Pászto-telep. 3527

Háromszobás parkettás

butorozott ur lakás fürdőszobával, konyhával és minden hozzátartozóval július hó 15 re kiadó. Bővebbet ugyanott. Erzsébet királyné-körút 5., II. emelet 9. 3455

Háromszobás

utcai lakás, földszinten, minden mellékhelyiséggel, augusztus 1-re kiadó. Orczy-utca 10. 3504

Három utcai,

4 névvel szobából álló II. emeleti lakás Andrassy-tér 8. sz. alatt azonnali kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Méz.

Tiszta akácmező kapható: Seeburger Mihálynál, Boros Béni-tér 20. szám. 3517

Máve

kitűnő minőségben, olcsón kapható Schillinger Vilmos üzletében, Tokóly-tér. 3398

Két darab

alig használt vastag pincekötél jutányosan eladó. Kohn H. és Fia Ménése. 3401

Hárs I-ső rendű

Manyuga és Tamatave kapható kis és nagy mennyiségben Pollák József cégnél. 2550

Az új házirendről

alkotott szabályrendelet kapható Pichler Sándor papirkereskedésében és könyvnyomdájában, Szabadság-tér 1. Telefon 303. 611

Veszek

egy jókarban levő National-kassza közép nagyságú. Ajánlatokat „National kassza” jellegre a kiadóba kérek. 3482

Fűszer

és rövidáru üzletberendezés eladó. Özv. Nauweit Józsefné, Ménése. Telefon Gyorok 7. 3402

Liptói turo,

Groier sajt és vaj naponta kapható kis és nagy mennyiségben Pollák József cégnél. 2549

Eladó

modern háló, ebédlő, szőnyeg és egy 8-as számú Wertheim-kassza. B. Ester Ignác, Szent Pál-u 12. 3478

Új butorok

Butorok a legjobb kivitelben kaphatók, hitelképes egyéneknek kölcsön és részletfizetésre szállítok Garai Károly bej. cég butorüzletében Aradon, Asztalos-Sándor-utca 5. sz. 391

KÜLÖNFÉLE

Hatalmas

hársző komondor (véreb) eladó. Cim a kiadóban. 3528

Héhs Vasas ohnabóra.

Suverén szer vérszegénység, sápkór, szédülés, a vérszegénységből eredő ideg-bajok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, láz, általános gyengeség ellen. Páratlan vérképző és vérjavító, biztos óvszer malárius fertőzések- és minden infectióból eredő megbetegedés ellen egy felnőtteknek, mint gyermekeknek. Ara 2:60 kor. Héhs gyógyszerár, Földes gyógyszerár. 12

Szörmek,

ruhanemtek, szőnyegek megóvásáért ajánlunk molykeveréket 40 és 60 filléres csomagokban. Legfinomabb resublimált Nafthalin kiűzőként 1 kor. 80 fill. Rovarport szőrő dobozban 20, bádóg dobozban 30 és 60, üvegekben 30 és 60 fillér. Patachui. levelet különként 3.50 K. Földes gyógyszerár, Deák Ferenc-utca. Héhs gyógyszerár, Batthyányi-utca. 12

Fükaszáló,
Marokrakó,
Kévekötő-
aratógép,
Manillafonál
raktárunkról azonnal szállítható:
Kovács Soma és Társa
Arad. 3532

15291—1916. kh.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a nagym. kir. kereskedelemügyi miniszter ur 42972—916. sz. rendeletével, a zsiradékoknak és olajoknak a gyógyszerészet körében való felhasználása tárgyában akként rendelkezett, hogy a gyógyszerkönyv és orvosi rendelvény alapján készített gyógyszerek, ugyancsak az engedélyezett gyógyszerkülönlegességek előállításához emberi táplálékul alkalmas szalonnát, zsírt, természetes, akár friss, akár olvasztott vaját, mesterséges vajat, vagy margarint, valamint bármiféle más állati és növényi zsírt, zsiradékot és olajat az 1.853—1916. M. E. számú rendeletben megállapított korlátokra való tekintet nélkül szabad felhasználni, feldolgozni, idegen anyaggal keverni, vagy egyébként átváltoztatni.

Arad, 1916. július hó 1.

Green. főkapitány.

Gépolaj,
Hengerolaj,
Gépzsir,
Firneisz,

Sózott hal,
Köles kása,
Szalonna,
Házi szappan
kapható

Kalmár Endre cégnél
Arad, Arpád-tér 5. szám.
Városi és megyei telefon 670.